І чужому научайтесь,

Свого не цурайтесь...

Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303 434-0237 434-0807 УНСоюзу: BArcly 7-5337 — Тел. в Ню Йорку: — BArcly 7-4125 УНСоюз: 435-8740

РІК LXXIV. Ч. 48. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 17-го БЕРЕЗНЯ 1967 ЦЕНТІВ 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MARCH 17, 1967 No. 48. VOL. LXXIV.

— ОСТАННІ ВІСТІ —

Четвер, 16-го березня, 1967

В АМЕРИЦІ

ДЕРЖАВНИЙ СЕКРЕТАР ДІН РАСК, зізнаючи в Палатній Комісії Закордонних Справ, просив Конґрес якнайшвидше схвалити резолюцію про допомогу державам Латинської Америки, щоб влегшити працю президентові на Конференції президентів американських держав, яка відбудеться від 12 - 14 квітня в Пунта дель Есте в Уруґваї. На цій Конференції головним пунктом буде справа економічного об'єднання держав Латинської Америки. Мають створити Спільний Ринок латино - американських країн, який в 1980-му році має становити 230 мільйонів осіб. Президент просить Конґрес схвалити 1.5 більйона дол. на економічну допомогу державам Латинської Америки впродовж 5 років.

ЗДА ПЛЯНУЮТЬ ВИСЛАТИ В ЧЕРВНІ космічний корабель „Марінер" в напрямі плянети Венери. Цей корабель має в жовтні зблизитися до Венери на віддаль 2,000 миль та досліджувати магнетичні поля цієї плянети. „Марінер" має зблизитися до Венери з її темної сторони. Мають виміряти скількість водню і кисню та ствердити температуру горішньої атмосфери над Венерою. Плянують за допомогою радія зміряти діяметер Венери.

ГОЛОВА ПАЛАТНОЇ КОМІСІЇ Збройних Сил конґресмен Мендел Ріверс виступив проти того, щоб до військової служби покликували юнаків за допомогою жеребка, як це запропонував президент Джансон. Закон про обов'язкову військову службу тратить важність 30-го червня цього року, і Президент просить його продовжити. Становище конґресмена Ріверса є важливе при ухвалюванні законів, бо він своїм пливом може переконати членів цієї Комісії в тому дусі, щоб і вони не погодилися з пропозиціями Уряду. Конґресмен Ріверс гадає, що недобре є вирішувати таку важливу справу, як військова служба, за допомогою витягання жеребків, ліпше було б користуватися теперішньою системою, коли рекрутів вибирається з тих юнаків, яких визнали здібними лікарські комісії. Президент пропонує, щоб вибір із фізично й умово здібних, відбувався на основі витягання жеребків.

ВПЕРШЕ В ІСТОРІЇ НЮ ЙОРКУ число негритянських і порторіканських дітей становить більше як половину всіх учнів у публічних школах. В місті Ню Йорку число негритянських і порторіканських дітей становить 50.2 відсотка, а число учнів білих батьків (сюди зараховані азійські народи та американські індіяни) виносять 49.8 відсотка. Всіх учнів в публічних школах є 1,084,818; з цього 226,614 (20 відсотків) порторіканські діти. Всіх інших є 540,591. Число негритянських і порторіканських дітей від 1956-го року збільшилося на 31.7 відсотка.

КАСТРО ВИСТУПИВ ПРОТИ СОВЄТСЬКОГО бльоку за те, що окремі держави цього бльоку стараються нав'язувати дипломатичні та торговельні зв'язки з державами Латинської Америки. „Не все рожево в революційному світі", казав кубинський диктатор в радіовій промові в Гавані, яка тривала три години і 20 мінут. Кастро казав, що деякі комуністичні держави гостро виступають проти встановлення дипломатичних зв'язків із Західньою Німеччиною, і одочасно вони самі шукають зв'язків із такою олігархією, яка панує тепер у Венесуелі. Кастро назвав „зрадниками і боягузами" членів Комуністичної Партії у Венесуелі, які є опортуністами, а не революціонерами.

У СВІТІ

У САНТ ЖЕРМЕН-ЕН-ЛЯЙЄ У ФРАНЦІЇ ЗАКРИТО офіційно у вівторок 14 березня головну кватиру Европейського командування Атлантійського Союзу (НАТО), згідно з вимогою президента де Ґолля, щоб до 1 квітня ц. р. забрати геть з французької території всі американські бази й військові влаштування. У церемонії, шпилем якої було зниження і згорнення американського прапору із щогли перед колишньою головною квартирою, взяли участь головний командант збройних сил НАТО ген. Лаймен Лемніцер і французький генерал Люї-Жозеф-Марі Діо. У промовах промовчано тло й причини ліквідації тієї головної квартири, перенесеної до Штутґарту в Західній Німеччині.

ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРЕМ'ЄР ЖОРЖ ПОМПІДУ ЗАЯВИВ, що ані режим президента де Ґолля не виречеться своєї влади ані він, Помпіду, не зголосить своєї димісії у зв'язку з виборчою прогрою партії де Ґолля, яка має на 1 голос більшости в парляменті. Однак Помпіду зголосить формально димісію всього уряду, щоб уможливити 22-ом міністрам, які обрані до парляменту, взяти участь в його першому засіданні й голосувати: за новою конституцією міністри, обрані послами до парляменту, мусять зректися одного з тих становищ, а, беручи участь в засіданні парляменту, не мають права голосування. Опозиція зголосила зразу же вотум недовір'я урядові Помпіду.

ШВАЙЦАРСЬКИЙ УРЯД ПРИДІЛИВ ОДНОГО УРЯДОВЦЯ з міністерства внітрішніх справ до Світляни Сталіни, як дорадника й охорону під час її перебування у Швайцарії. Офіційно повідомлено, що Світляна Сталіна старалася дістати азиль в Індії або Америці, але остаточно дістала його у Швайцарії. Швайцарський уряд заявив що коли вона захоче залишитись там на постійне, то дістане на це дозвіл. Тим часом вона мешкала в готелі в високогірській лещетарській оселі Беатенберґ і купила в тамошній крамниці лещетарський одяг та виряд. Коли вона ствердила, що люди пізнали її — вона негайно від'їхала в невідоме інше місце.

ІНДОНЕЗІЙСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА СУКАРНА ТАМОШНІЙ КОНҐРЕС ПОЗБАВИВ усякої влади, навіть репрезентаційних функцій, і заприсягнув з парадою генерала Сугарта, як „діючого президента". — однак не позбавив Сукарна формально президентського титулу. Сам генерал Сугарто і президент Конґресу генерал Насучіон звернули увагу, що індонезійці ніколи не ставлять „крапок над і" і не називають речей за їх іменем. Виходить. що Сукарна будуть і далі називати президентом, але без права виконувати будь-які президентські функції.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ СЕКРЕТАР ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ У ТНАТ ВІДМОВИВСЯ зайняти становище до гострої критики деяких конґресменів на адресу заступника У Танта, американського громадянина д-ра Ралфа Банча, мурина, який склав різку заяву в обороні муринського конґресмена Адама Повелла, що його виключено з Конґресу. Банча критиковано за те, що він ту заяву поширив з допомогою свого канцелярського апарату в Об'єднаних Націях. Урядовці ОН не мають права втручатися до внутрішніх справ будь-котрої членської держави ОН.

Джансон був присутній на посвяченні нової могили президента Кеннеді

Вашинґтон. — Президент Джансон 15-го березня взяв участь в урочистості посвячення нової могили покійного президента Джана Ф. Кеннеді на Національному цвинтарі в Арлінґтоні. Присутні були також члени родини покійного Президента. Вранці того ж дня робітники перенесли трумну з давнішої могили на нове місце, що є 20 стіп віддалене від тимчасової могили, в якій похоронено Джана Ф. Кеннеді 25-го листопада 1963-го року. При перенесенні трумни були присутні обидва брати покійного президента сенатори нюйоркський Роберт Ф. Кеннеді і массачусетський Едвард М. Кеннеді. Ввечері того ж дня відбулося посвячення нової могили, якого довершив бостонський Кардинал Кушінґ. На цій приватній скромній урочистості були присутні, крім президента Джансона обидва брати покійного з дружинами та сестри небіжчика пані Сарджент Шрайвер, пані Стівен М. Смит і пані Патрикія Кеннеді Лофорд. Присутній був і секретар оборони Роберт МекНамара разом із генерал майором Куртісом Дж. Ґерріком. Під час цієї церемонії вперше зустрінулися Президент Джансон із Робертом Кеннеді після останньої неприязної розмови. Джансон вперше бачився також із пані Джан Ф. Кеннеді, з якою він не бачився від 14-го жовтня 1964-го року. Пані Джан Ф. Кеннеді також була присутня на цвинтарі.

Сенат відкинув дальші поправки до консулярного договору з СССР

Вашинґтон. — На пленарному засіданні Сенату у середу 15-го ц.м. відкинено 67 голосами проти 25 внесок республіканського сенатора Карля Мундта, щоб консулярний договір з СССР ратифікувати щойно тоді, коли Президент заявить Сенатові, що американських військ вже більше не треба у Південному В'єтнамі та що вони відходять відтіль без уваги на совєтську допомогу Північному В'єтнамові. Відкинено також 70 голосами проти 20 застереження сенатора Карля Куртіса, республіканця з Небраски, щоб консулярний договір ратифікувати щойно після того, як Совєтський Союз припинить свою активну допомогу комуністичному Північному В'єтнамові. 68 голосами проти 24 відкинено теж внесок республіканського сенатора Строма Турмонда, щоб Сенат прийняв резолюцію, що консулярний договір з СССР не може ні в якій мірі послабити права ЗДА вживати всіх заходів для власної безпеки. Проти беззастережного ратифікування консулярного договору з Совєтським Союзом висловилась також республіканська сенаторка Марґарет Смит, яка поручала пов'язати ту ратифікацію із миром у В'єтнамі.

Розпочалась підготова до відзначування 25-ої річниці створення УПА

Ню Йорк. — (П.) Тут з ініціятиви ООЧСУ постав спеціяльний Крайовий Комітет в ЗДА для відзначення 25-ліття створення Української Повстанської Армії. Комітет очолив колишній командир, сотник УПА Лев Футала; крім нього до Комітету ввійшли інж. Микола Семанишин і п. Михайло Фурда. Голова Крайового Комітету інформує, що основні відзначення Річниці УПА відбудуться в місяці жовтні, але вже тепер провадиться підготова до збірки фондів на покриття пов'язаних із цим значних видатків. Зокрема Комітет заплянував видати книжки: „УПА, її історія та інтерпретація", англійською мовою „Історія УПА", пера Юрія Тиса - Крохмалюка, доповнення до надрукованої в 1953 р. книжки під наг. „УПА" пера Петра Мірчука та „Антологію української поезії, присвяченої УПА". Крім того, буде проголошений Конкурс на найкращий малярський твір з упівською тематикою, будуть випущені упівські коверти, наліпки і поштові значки, зладжено кілька радіопрограм для переслання в Україну череез Еспанське Національне Радіо з Мадриду. „Театр у П'ятницю", під мистецьким керівництвом реж. Володимира Ш а ш аровського, вже розглядає кілька п'єс, тематично пов'язаних із діями і людьми Української Повстанської Армії, з метою здійснення виїздних вистав як у ЗДА, так і в Канаді ще впродовж цього року. Бажаючі підтримати всі ці почини зможуть набувати спеціяльно видані жетони-друки, ціною 1 до 10 дол., у квітні і травні цього року.

У Шикаґо помер видатний український діяч д-р Мирослав Сімінович

Шикаґо, Ілл. — Дня 14-го березня 1967 р. відійшов у вічність заслужений український діяч д-р Мирослав Сімінович, на 82-му році трудолюбного і славно пройденого життьового шляху. Він був одним із основноположників Українського Лікарського Товариства в Америці, почесним головою Ради Гетьманського Руху, основником-фундатором і почесним головою Українського Національного Музею в Шикаґо, ще в 1949 р. — головою Конвенції УККА; був також почесним головою Ліґи Американців Українського Походження в Шикаґо.

Д-р Мирослав Сімінович народився в Чернівцях на Буковині, у 1885 році, у священичій родині, що виходила з давнього боярського роду, відомого ще в княжих часах України. Закінчивши середню освіту в рідних Чернівцях і відбувши військову службу, молодий Мирослав Сімінович виїхав у 1907 р. до ЗДА. Тут, у Шикаґо, він закінчив медичні студії в 1912 році. Одружився з ірляндкою, — і всі троє їхніх дітей одержали вищу освіту та добре національне виховання, вправно оволоділи українською мовою. Після першої світової війни, вже як відомий лікар-хірурґ, їздив на Західню Україну, сприяючи, завдяки зв'язкам з американськими діячами, встановленню і збереженню ЗО УНР. Після невдачі — не потрапив у зневіру: він організував і очолив Гетьманську організацію, створив у Шикаґо „Гетьманські Січі", котрі, між ін., мали навіть два власні літаки для вишколу летунів. Згодом д-р Мирослав Сімінович став одним із співорганізаторів та ініціяторів Українського Конґресового Комітету та З'єднаного Українського Американського Комітету для допомоги українським втікачам у повоєнній Европі. 1933-го року відбувалась у Шикаґо Світова Виставка — і він очолював Виставовий Український Комітет: тоді через Український Павільйон перейшли десятки тисяч глядачів. Згодом, завдяки княжому дару д-ра М. Сіміновича, був куплений триповерховий дім у Шикаґо для Українського Архіву-Музею, в якому в подяку за допомогу, одну з кімнат присвячено його життю і видатній українській праці. Український Вільний Університет у Мюнхені надав йому Почесний Докторат.

Президент підтвердив свою політику у В'єтнамі; на місце Ладжа призначено амбасадором Бункера

Генрі Кебот Ладж під час однієї із розмов з президентом Линдоном Б. Джансоном

Нашвіл, Тенн. — Президент Джансон виголосив 15 ц. м. у цьому південно-американському місті перед місцевою стейтовою леґіслятурою велику промову присвячену в цілості проблемі В'єтнаму. На вступі Президент підкреслив, що політика супроти В'єтнаму, яку сформулювали три президенти (Айзенгавер, Кеннеді і Джансон) докладно відповідає американським традиціям, що їх плекав президент Ендрю Джексон, який походив з Нешвілу і там похоронений. Джансон рішуче потвердив відому лінію американської політики супроти В'єтнаму, оперту на переконанні, що Південний В'єтнам є „ключем для політичної й економічної майбутности вільної Азії". Президент висловив глибоке переконання, що перемога у В'єтнамі відкриє двері для закріплення волі та економічної відбудови всієї Азії та що, навпаки, тамошня перемога комуністів започаткує період важких соціяльно-політичних і господарських потрясень. Президент потвердив бажання осягнути „почесний мир", в якому південно-в'єтнамський нарід міг би свобідно, без будь-якого натиску з-зовні, вирішувати свою долю. Він заявив знову, що Америка готова активно й щедро партиципувати у відбудові Південної Азії, включно з Північним В'єтнамом, коли настане мир і коли Північний В'єтнам стане „мирним". Президент широко полемізував з критиками своєї В'єтнамської політики та зокрема ще раз з'ясував, чому потрібне бомбардування Північного В'єтнаму, поки той останній не погодився на поменшення також з свого боку воєнних дій і на мирові переговори. При цій нагоді Президент вперше виявив невідому до цього часу подробицю, що в половині травня 1965 року, під час 5-денної перерви в бомбардуванні Північного В'єтнаму, службовик американської амбасади у Москві передав листа північно-в'єтнамській амбасаді, але через день той лист нерозпечатаний вернувся назад до амбасади ЗДА. За газетними здогадами, північно-в'єтнамські комуністи відчинили коверту над парою, перечитали зміст, нарадились над ним, та рішили того листа назад заліпити й відіслати без ніякої відповіді. В той сам час у Відні совєтський міністер Андрей Громико відмовився розмовляти з приявним там державним секретарем Діном Раском про В'єтнам.

У тій своїй промові в Нашвілі Президент Джансон виявив деякі поважні персональні зміни у В'єтнамі. Він проголосив, що амбасадор Генрі Кебот Ладж відходить та що на його місце призначений колишній амбасадор, досвідчений 72-літній дипломат Елсворт Бункер. Однаково Ладж, як Бункер будуть на великій нараді, яка відбудеться в перших днях наступного тижня на тихоокеанському острові Ґуамі. Президент повідомив також, що на його запрошення прибуде до Ґуами південно-в'єтнамський прем'єр Нуґєн Као Кі. Теперішній американський амбасадор у Пакістані Юджин Лак призначений на його заступника. Спеціяльний асистент Президента Роберт Комер призначений на керівника так званої пацифікаційної програми у Південному В'єтнамі, себто привернення нормального економічного й господарського життя на південно-в'єтнамській провінції. Президент повідомив також, що економіст Дейвід Лілієнталь склав надзвичайно оптимістичний звіт про працездатність південних в'єтнамців та їх завзятість і гін до відбудови — ще під час війни.

Польща й Східня Німеччина підписали пакт проти Західньої Німеччини

Варшава. — Польські й німецькі комуністи підписали оборонний пакт проти будь - яких спроб Західньої Німеччини змінити силою теперішні кордони. Владислав Ґомулка заявив під час урочистого акту підписання того договору, що становища Західньої Німеччини та „соціялістичних країн Східньої Европи" є взаємосуперечні. Він вимагав, щоб Західня Німеччина відмовилась від принципу, що тільки вона репрезентує леґально вільний німецький нарід. Від Східньої Німеччини підписав той пакт Вальтер Ульбрихт, який зараз потім відлетів до Праги, щоб подібний пакт підписати між Східньою Німеччиною і Чехо - Словаччиною. Польща й Чехо-Словаччина підписали вже такий пакт проти спроб Західньої Німеччини збройно змінити теперішній територіяльно - політичний стан в Европі. Речник західньонімецького уряду заявив у Бонні, що Західня Німеччина не збирається силою зміняти кордони і висловив жаль, що взагалі такий пакт підписано, бо політика Західньої Німеччини змагає до зліквідування антаґонізмів між Сходом і Заходом.

Українські комбатанти готуються до урочистого відзначення 50-річчя Збройних Сил України

Філядельфія (М.В.) — Тут уже почалася підготова до відзначення 50ліття відновлення українських державних Збройних Сил України, що його заплянувано на дні 3 і 4 червня 1967 р. У рямках цих Ювілейних Святкувань відбудеться з'їзд кол. українських вояків у ЗДА і Канаді, благословення першого Дому Українських Ветеранів, відзначення живих учасників війни 1917-21 рр., виставка архіву УСС, мистецька виставка образів з вояцького життя та святочний бенкет з вояцьким апелем.

У справі програми цих Ювілейних Святкувань 8-го березня 1967 у приміщенні ЗУАДК у Філядельфії відбулося перше засідання Організаційно - Програмової Комісії, яку очолив д-р Микола Ценко. Присутні: д-р В. Галан, голова ГУ ОбВУА і голова Центрального Ювілейного Комітету, п-і Шиприкевич від Жін. Служби ЗУАДК, д-р Микола Ценко голова Комісії, І. Поритко голова Станиці УСС, Вол. Католік від ОДУМ, Роман Левицький від Пласту, Василь Заброцький, голова Крайової Управи І УДивізії, Євген Остапович від УПА, Микола Вайда від Карпатської Січі. Петро Мечник і Ярема Мірчук від СУМА.

Вичерпні інформації про ювілейні вояцькі святкування у Філядельфії подав голова Центрального Комітету для відзначення 50-ліття збройних сил України — д-р Вол. Ґалан.

Річ іде про зафікування цієї великої події в історії України, яка сталася 1917-го року — 50 літ тому, а це м. і. у формі історично праці про першу аґресію комуністичної Москви, — про війну України проти комуністичної Москви. У зв'язку з Ювілеєм буде проголошений мистецький конкурс з життя і боїв українського вояцтва.

У днях 3 і 4 червня 1967 відбудеться загальний з'їзд українських вояків ЗДА і Канади, як також Делеґатський З'їзд ОбВУА, роздача ювілейних відзнак тим, які брали участь у війні 1917-1921. Святочний бенкет-імпреза з апелем при участі не тільки кол. українських вояків на Україні, але теж вояків українців в американській армії, у війні на Кореї та у В'єтнамі, запасних старшин, кадетів українців, дебютанток на балі Червоної Калини в Ню Йорку, уніформованих членів Пласту, СУМА й ОДУМ. По бенкеті танці при військовій музиці.

Заплановані м и с т е цька виставка образів з життя і боїв українського війська, виставка частини архіву УСС-ів привезена з Відня. В саму неділю 4-го червня 1967 відбудеться благословення Дому Українських Ветеранів у Філядельфії, купленого за 150.000 долярів, в якому візьмуть участь не тільки кол. вояки, але теж всі молодечі організації і широке українське громадянство. Цього дня відбудеться теж складення вінка при Дзвоні Свободи в Індепенденс Голлі.

Присутній на залі голова Краєвої Управи кол. вояків 1-ої Української Дивізії В. Заброцький заявив, що йдуть заходи, щоб до цих Ювілейних Святкувань відновлення Українських Збр. Сил якнайкраще включились і кол. вояки Української Дивізії. Рівнож таку заяву склав кол. командант Карпатської Січі Севлюшської округи на Карпатській Україні ред. Микола Вайда від кол. вояків Карпатської Січі, а теж заявили співучасть представники УПА. Ці заяви були прийняті з вдоволенням на залі засідань і були доказом, що у Філядельфії у днях 3 і 4-го червня 1967 р. зустрінеться кол. українське вояцтво всіх формацій почавши 1917-им роком, які брали участь у збройній боротьбі за Волю України: УСС, УГА, Армії УНР, Карпатської Січі. 1-ї Української Дивізії УНА та кол. вояцтва УПА.

На зборах оформлено Управу Організаційно-Програмової Комісії Ювілейного Комітету 50-ліття Збройних Сил України. Крім уже вибраного голови Комісії на засіданні Центрального Комітету д-ра М. Ценка, вибрано заступника голови Б. Артимишина, секретарем Вол. Карпинича, а зв'язковими Вол. Католіка (ОДУМ), Романа Левицького (Пласт) і Петра Мечника (СУМА).

Померла львівська малярка Олена Кульчицька

Не подаючи точно місця і дня, газета „Радянська Україна" з 11-го березня повідомила про смерть видатної української малярки Олени Кульчицької, із Львова. Вона народилася 15 вересня 1877 року в м. Бережанах, на Тернопільщині. Олена Кульчицька ввійшла в українське малярство, як авторка високопоетичних акварелів, кількох серій ґравюр та великих олійних полотен, з яких лише декілька вона присвятила безпосереддньо „вимозі дня", себто поступаючись перед вимогами совєтської влади. У своїх кращих творах О. Кульчицька оспівувала нарід і землю України. Довгий час працювала у Львові, як професор Українського поліґрафічного інституту ім. І. Федорова. Олена Кульчицька була удекорована кількома совєтськими орденами, а незадовго перед смертю була відзначена Шевченківською п р е м і є ю. Чимало творів, переважно акварелів, Олени Кульчицької є у приватних українських збірках за кордоном.

Мистецьку освіту здобула Покійна у Львові в 1901-1903 роках й у Віденській Школі Мистецького Промислу в 1903-1907 роках. В 1910-1939 рр. вчителювала в середніх школах у Перемишлі, де була також одним із засновників краєзнавчого музею „Стривігор". Виставки її праць відббувалися, починаючи з 1909 року, у Львові. Кракові, Варшаві, Познані, Полтаві. Відні, Берліні, Празі, Харкові й у різних містах ЗДА. Останніми роками створила цикли акварель — ескізів народного одягу і творів народної архітектури, які були видані окремими альбомами п. н. „Альбом акварелей та ліноґравюр" в 1958 році та „Народний одяг західних областей України" в 1959 р.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР АЛЛИ КОСОВСЬКОЇ ТА ВЯЧЕСЛАВА ДАВИДЕНКА

Філядельфія. — Заходом Об'єднання Жінок ООЧСУ відбудеться тут у неділю 19 березня ц. р. в Домі Української Молоді при 4949 Олд Йорк Ровд, вечір п. н. „Літературне сьогодні", в якому візьмуть участь поетеса Алла Косовська та ред. Вячеслав Давиденко з Ню Йорку. У програмі вечора передбачені також виступи сумівок Ірени Зазуляк, Люби Васютин і Наді Дякун, які читатимуть поезії А. Косовської, та вокальне тріо Мар'янна й Ольга Гаманюк і Ірена Зазуляк. Початок вечора о год. 5-ій по пол.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Статті підписані їх авторами, не мусять відповідати становищу редакції.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

За мир з позиції сили

Передбачена на початок найближчого тижня нова велика нарада у справі В'єтнаму з участю президента Джансона на тихоокеанському острові Гуамі проходитиме в трохи іншій ситуації, аніж попередні наради Президента в цій самій справі, як ось з південнов'єтнамським прем'єром Нґуєном Као Кі на Гаваях чи з усіма союзниками у В'єтнамській війні в Манілі на Філіппінах. На внутрішньоамериканському терені зросла опозиція проти в'єтнамської політики Президента, до якої приєднався і сенатор Роберт Кеннеді. Водночас загострилась воєнна тактика американців: її останнім виявом було знищення бомбами єдиної великої сталеварні у Північному В'єтнамі.

Супроти всіх атак опозиції Джансон зберігає стоїчний спокій. На останній пресовій конференції він відповів опонентам, що свої рішення приймає на базі інформацій і порад, одержуваних від шефів штабів збройних сил, від дипломатичного корпусу, від державного секретаря і секретаря оборони, від членів Уряду. Постанова Джансона перевести нараду на Гуамі є потвердженням цієї його заяви. Він відлетить туди 18 ц. м. з державним секретарем, з секретарем військових справ та головою шефів об'єднаних штабів, а на місці вже чекатимуть на нього головний командант американських військ у В'єтнамі, тамошній амбасадор та інші високі урядовці. На основі їхніх детальних звітів, що з'ясують політичну й воєнну ситуацію, будуть прийняті рішення про дальшу стратегію і тактику — політичну й воєнну.

Д. Д. Айзенгавер заявив кілька днів тому, що він, як і всі американці, також прагне якнайскорішого миру у В'єтнамі. Але мирові переговори треба вести не з позиції слабости, а лише з позиції сили. Власне поширення воєнних методів дають Америці цю позицію: вони відбирають Північному В'єтнамові останню надію виграти на бойовищах. На жаль, Го Чі Мінга, що не розуміє американської системи, в якій члени Конгресу і звичайні громадяни можуть критикувати Уряд, підбадьорюють у його впертості виступи видатних американців проти гострих воєнних заходів. Всі такі виступи пацифістів тільки продовжують війну — рішуча воєнна акція скорочує її. Мабуть, по цій лінії йтимуть також наради на Гуамі.

„Власть народа"

12-го березня в Совєтському Союзі відбулася чергова трагікомедія „вияву соціялістичної демократії" та „Влади народу", як назвала свою передову московська „Правда" в день виборів до Верховних Совєтів республік та в місцеві совєти-ради. „Правда", з 13-го березня, найновіша, коли пишемо ці рядки, вже повідомила, що у виборах в Російській СФСР до 6-ої год. вечора взяли участь 98,96 відсотка усіх виборців. Здається, не варто заглядати в наступне число тієї імперської газети, щоб угадати, що за список з підсуненими партією кандидатами — без виборчих противників — проголосують майже 100% виборців. Ніхто не може, крім компартії, контролювати наслідки „виборів", і хоч би скільки виборчих карток перекреслено чи не вкинено в урни, все одно „Правда" подасть традиційну цифру. Однак, цьогорічна комедія має і свої цікаві сторони.

Перш за все, невідомо, чому вибори в неділю 12-го березня відбувались не по всіх республіках та автономних республіках, а лише в РСФСР, УССР, БССР, Узбецькій ССР, Казахській ССР, Молдавській АССР, Латвійській ССР, Таджицькій ССР і Туркменській ССР? Чому того ж дня не відбулися вибори і в шістьох інших республіках Совєтського Союзу, зокрема в Естонії та в Латвії? Комедія виборів відбудеться там наступної неділі, 19-го березня.

Другою цікавою стороною найновіших виборів є те, що вони особливо виразно підкреслюють, до якої комуністичної мішанини стремить Москва на загарбаних нею територіях. Візьмім клясичний приклад з тієї ж „Правди": „Поблизу будівельної площі, у селищі „Україна", дружно голосували у виборчій дільниці, де кандидатом у депутати Верховної Ради Узбекістану балотується народна артистка СССР Галія Ізмайлова, а також посланці Києва і Донецьку, Дніпропетровську і Вінниці". Де це діється? На Україні вибирають до Верховної Ради Узбецької ССР? Ні — це в Узбецькій ССР, у місті Ташкенті та поблизу нього, так багато виборців - українців, отих найновіших неформальних засланців „в степу далекім за Уралом", як писав понад сто років тому Тарас Шевченко. Серед чужих степів, на чужій-чужині збудували вони собі навіть селище і з тугою назвали його „Україна"...

Про які ж „вибори" та наслідки „соціялістичної демократії" може бути мова в імперії „скованих", примусово переміщуваних, за наказом влади русифікованих і за пляном влади — грабованих народів?

М. Бар.

ДЕ ҐОЛЛЬ, ЕВРОПА — І МИ

Вибори у Франції знову пригадали світові постать де Ґолля. Після його виступу з НАТО і виселення органів НАТО з Франції світова преса привчала читача дивитись на ген. де Ґолля, як на півманяка, півзрадника ідей Заходу, що у своєму запалі відновити велич Франції зробив із себе мало що не дон Кіхота.

Де Ґоллеві напевно дуже мало залежить на тому, чи українці розуміють і доцінюють його політику. Але може створитися ситуація, коли для нас буде важливо розуміти його задуми. Німці — але не Аденауер — теж спочатку дивились з недовір'ям на де Ґолля. Кізінґер став канцлером під знаком співпраці з де Ґоллем.

В чому суть його політики? Перемога альянтів над Німеччиною зробила Москву світовою потугою, поділила світ на дві сфери впливів, поставила Европу між двох сил, а розв'язку европейських життьових проблем залишила на мертвій точці.

Тою дійсністю ніхто аж надто не переймався б, коли б не факт, що кордон між цими двома силами переходить через серце Німеччини. А Німеччина як-не-як світова потуга, хоч хвилево поставлена навколішки. Кожний думаючий політик здає собі справу з того, що залишити цю проблему нерозв'язаною — щонайменше небезпечно.

Але є ще й інші фактори, що примушують світ призадумуватись над тим, як би то розв'язати проблему отого двоподілу Европи.

У сорокових і п'ятдесятих роках Захід діяв під обухом московської переваги. Нинішній розвиток подій на Сході свідчить про те, що совєтський режим аж не такий сильний, що він починає диференціюватись уподовж національних ліній; що він втрачає спроквола свій динамізм у той самий час, коли притягальна сила Заходу зростає.

Але Захід не перецінює того процесу. Москва ще досить сильна, щоб, скажімо, припинити процес десовєтизації в Румунії. Одначе, вона не вживає драстичних заходів тільки тому, що вся ця „вестернізація" іде й ітиме під її контролею доти, поки має в своїх руках сильний причілок: східньо - німецький режим.

Отже, коли йдеться про двоподіл Европи, десовєтизація сателітних держав обіцяє не надто багато, бо чим сильніший буде націоналізм в Румунії чи в іншій сателітній країні, тим цупкіше держатиме Москва німецький причілок, і кордон між Заходом та Сходом залишатиметься незмінний. Отже, завдання — зліквідувати той причілок.

У нинішній політичній дійсності, коли мілітарною пресією нічого не вдієш, та й нема нікого, хто відважився б її застосувати, залишаються дві дороги. Перша „розм'якшити" режим Ульбрихта визнанням двоподілу Німеччини. Це, без сумніву, дало б безпосередню полегшу східнім німцям. Другий шлях: втягати саму Москву, іґноруючи Ульбрихта, у щораз тіснішу співпрацю з Заходом, так, щоб вона сама зліквідувала режим Ульбрихта в нинішній його формі, як анахронізм, що спиняє співпрацю Схід - Захід.

Оце саме політика, яку проповідує де Ґолль. І тут теж точка, де ідеї де Ґолля можуть теоретично довести не тільки до радикальної розв'язки здавалося б нерозв'язної проблеми Схід - Захід, але водночас поліпшити ситуацію Німеччини.

Де Ґолль і чимало інших західніх політиків ставлять перед собою основне питання: який шлях кращий і реальніший для ліквідації двоподілу Европи? Відновлення передвоєнних національних амбіцій і взаємопоборюючих суверенних держав чи будування на свідомості спільности інтересів вільних народів, які, переступаючи межі старих конфліктів, кордонів, дипломатії, стратегії, політичної гри, хотіли б у добрій вірі співпрацювати і розв'язувати суперечні інтереси переговорами.

Противники кричать: утопія! Спершу повна воля, а тоді вже співпраця і частинне зречення суверенних прав, як це здійснюється у рамах Европейської Економічної Спільноти. Де Ґолль же каже, що така співпраця можлива навіть між політично супротивними системами, як, наприклад, совєтська. Бо і Москва кінець-кінцем переконається, що жити в непевності воєнної заглади годі. І де Ґолль кинув відважне гасло: „Европа від Атлантику по Урал!"..

Що значить „від Атлантику" — це ясно. Щоб зліквідувати двоподіл Европи і приєднати Москву до тої ідеї, американське „опікунство" над Европою мусить закінчитись. Це не во гнів ЗДА. Без кінця Америка не може, мовляв, грати ролю „няньки" Европи. Але час працює в користь оборонної спроможности Европи, і недалекий той день, коли Европа буде досить сильною, щоб говорити з Москвою як рівний з рівним.

Де Ґолль ніколи виразно не заявляв, що значить „по Урал" і чому саме „Урал". Коментатори його політики пояснюють, що нині тільки половина Москви може загрожувати Европі. Друга її половина мусить стояти лицем до південного сходу — Китаю. Китай це природний союзник Европи, але не може бути союзником ЗДА. Проти половини Москви Европа, навіть така, якою вона нині є, може встоятись. Час працює в користь Заходу, отже, в майбутньому це буде ще простіше завдання.

Де Ґолль не квестіонує суспільно - політичний режим Москви. Він готовий на співпрацю з цим режимом у такій формі, в якій він існує. Не думає він також впливати на справи східнього партнера, залишаючи це часові та вільній розгрі сил, і на зміну режиму у Східній Німеччині. Нині німці живуть у роздвоєній Німеччині і в роздвоєній Европі. Яка користь була б для них з европейської співпраці? Жили б далі у роз'єднаній Німеччині, але в рамах об'єднаної Европи. А це був би здобуток. Так поставив питання міністер Штравс. Очевидно, що режим у Східній Німеччині мусів би в тих умовах змінитись. А що час працює в користь Заходу...

Приймаючи за вихідну точку можливість співпраці супротивних політичних систем, де Ґолль бачить трудність такої співпраці в „Европі по Урал" не в розбіжних політичних системах, а у чому іншому: знайти балянс політичних сил у тріо, що мало б стати стрижнем тої системи, знайти рівновагу сил між „Москвою по Урал", Францією і Німеччиною. Тут справді заковика, не простіша від тої з вовком, козою і капустою.

Для кожного з трьох головних партнерів небезпека: небезпека совєтській Москві збоку Франції й Німеччини, коли б вони рішились майоризувати Москву в певних умовах. Для Франції небезпека на випадок повторення співпраці Молотов - Рібентроп. Врешті і Німеччині могла б грозити небезпека в певних умовах, коли б вона наразилась обом сусідам.

Розділена Німеччина повинна бути запорукою для Москви, а хіба ж вона не боїться, що Франція вилонить другого Наполеона? Отже, питання небезпеки Москви було б розв'язане. Але як розв'язати питання безпеки від Москви? Навіть „по Урал" — вона засильна. Хіба ж би де Ґолль не вірив в офензивну силу Москви загалом?

Тут можливою є точка, в якій політика де Ґолля могла б довести і до поліпшення ситуації в Україні. Де Ґолль орієнтується в національних питаннях СССР, хоч називає його „Росією". Коли він говорить про „Росію по Урал", то чи не відповідала б дуже його плянам Росія — без України і Білоруси? Не в розумінні повної незалежности, але коли у його плянах існування двох Німеччин в рамах европейської „спільноти", то чому б теж не слов'янське тріо для европейського балянсу? Коли для німців така концепція була б наразі сприйнятливою, то що могли б мати ми проти неї, коли нам нічого втрачати, а багато, хоч не все, виграти ми могли б.

Утопія? — Утопія, що має за собою логіку. Хто знає, чи в певних умовах ця утопія не може стати єдиноспасенною і для Москви...

Але приймім, що це утопія. Очевидно, важливо з'єднувати для нашої справи теж прихильність тих, що нині стоять на позиціях „непередрішености", трактуючи Україну нарівні з Тексасом, хоч раз на рік деклямують для конґресового рекорду таке, що нас бере за серце. Чи не заінтересуватись би нам і тими, які говорять про „Москву по Урал", і в інтересі яких, щоб Москва була ще меншою — розміром і силою.

Де Ґолль зарозумілий, неприступний і, мабуть, не враховує нині українського чинника в рівновазі Европи. Але якби знайти доступ до тих, хто має до нього доступ, це могло б принести більші дивіденди, як їх можуть принести пляни атаки на СССР з президентом Формози...

НА ТЕМИ ДНЯ

СВІТЛАНА СТАЛІНА-АЛІЛУЄВА

Дочка комуністичного диктатора Йосифа Сталіна-Джуґашвілі, Світлана, ще 20-го грудня 1966 року прибула з Москви до Індії, привізши урну з попелом свого покійного чоловіка - індуса. Вдома вона залишила двох дітей: 21-річного сина і 15-річну дочку, як закладників, що їх здебільшого залишають усі совєтські громадяни, виїжджаючи за кордон. Про ту подорож ніхто б і не довідався, коли б не сталась незвичайна подія: минулого тижня дочка колишнього „батька народів", диктатора-сатрапа Сталіна несподівано попрохала права на політичний притулок. Вона пояснила, що в Совєтському Союзі її життю загрожує небезпека.

Вірні давній традиції надавання притулку політичним утікачам, ЗДА воліли тим часом відмовити його Світлані Сталіній з огляду, мабуть, на політику „будування мостів" та можливі комплікації у відносинах з Москвою. Так дочка Сталіна опинилась у якійсь затишній місцевості Швайцарії, а совєтська пропаґандивна машина вже кинула в світ вістку, що побут Світлани Сталіної за кордоном є її „приватною справою", що вона може там залишитись, доки забажає.

В літаку з Індії до Італії Світлану супроводив якийсь охоронець. Швайцарський уряд виразно заявив, що вона не прохала права на політичний азиль, бо нібито прибула лише для відпочинку. Одночасно швайцарський уряд повідомив, що на прохання цієї „курортниці" з Москви ніхто до неї не буде допущений, і всі інформації про неї виходитимуть лише з офіційних джерел...

В 1932 році, незадовго до смерти матері Світлани Алілуєвої, ходили в СССР чутки про гострі суперечки між нею і Сталіним, що вона нібито, прохала диктатора змилосердитись над українським народом, якого тоді сталінські опричники заганяли в колгоспи. Десь в тому часі Сталін власноручно забив Алілуєву. Чи Світлана сама не бажала, чи Сталін, а згодом Хрущов і Брежнєв — не допускали її до жадної політичної діяльности, хоч одруження за індусом можна трактувати і як політичне.

У зв'язку з втечею Світлани Сталіної за кордон — не на жарт стривожився дипломатичний світ, комуністи в СССР і поза ним, почалися різноманітні спекуляції (чому, наприклад, вона не втекла в Китай, де так шанують пам'ять її батька?).

Не вдаючись до таких спекуляцій, треба підкреслити один факт: із Совєтського Союзу при нагоді втікають не лише „щасливі" колгоспники.

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

Леся Лисак

ПЕРЕМОГА

Він зовсім не був схожий на героя. Ані своєю поведінкою, ані зовнішнім виглядом. Проте, зробив одну з найбільших людських перемог — перемогу над самим собою.

Він був репрезентантом фабрики. Одним із тих, що їздять з міста до міста, ходять від крамниці до крамниці, щоб продати „баєрові" свій товар. „Баєр" — це людина, яка робить для крамниці закупи. А фабричний репрезентант зветься попросту „сейлзмен". Ви пізнаєте його зразу. І то навіть не з випханої всякими каталогами, цінниками та зразками течки, а з нервозної напружености в очах. На обличчі „сейлзмена" завжди напруженість. Це тому, що він — як колись у нас казали — „живе нервами". Його матеріяльне існування залежить виключно від того, чи „баєр" дасть замовлення, чи шорстко скаже: „Соррі, не маю часу — прийдіть іншим разом".

Крім цього — конкуренція. Товар другого „сейлзмена" може дешевший і може кращий.

А головне — сейлзмен звичайно втомлений. Він щоденно проїжджає багато миль: двісті, триста, п'ятсот, залежно від того, звідки та куди їде. Але втоми не вільно виявляти. „Сейлзмен" мусить вдавати, що в нього багато енерґії, що він прекрасно себе почуває, що його „інтерес" іде знаменито. Бо інакше в нього не куплять. В американській торгівлі нема місця на слабість. Виграють тільки сильні і — настирливі.

Зокрема неприємними для „сейлзмена" є чужі, страшенно самітні кімнати у мотелях, де зупиняється він на ніч. Ці кімнати діють пригноблююче. І тому, щоб не сидіти цілий вечір у порожній кімнаті із своїми думками, „сейлзмен" мусить щось із собою зробити. Що ж — хіба піти до бари на чарку-дві. Бо в барі завжди можна з кимсь поговорити, комусь розказати про свої труднощі, пожалітися. Тоді звичайно стає відрадніше. І по кількох чарках у барі навіть порожня кімната видається привітнішою.

Так, „сейлзмени", за малими винятками, п'ють. Одні більше, другі менше. Залежно від вдачі і від кількости проблем...

„Сейлзмен", що прийшов до цієї крамниці, виглядав так само, як усі інші: в його очах була непевність, а на устах приклеєна стереотипна усмішка. Як усі інші, він дуже ввічливо привітався з „баєром" і запитав: „Як ви себе почуваєте"? Він поклав на стіл карточку із своїм прізвищем і назвав його вголос. Прізвище було шведське І це перерішило справу. Бо „баєром" був українець, а українці, як відомо, мають деякий сентимент до шведів. Він подумав про Полтаву, про гетьмана Мазепу, Карла XII... ну, ви розумієте. І попросив сейлзмена сісти. Це означало, що баєр „має час" з ним говорити і, можливо, дасть замовлення. Ясно, що вони зразу заговорили таки про Полтаву і про Карла XII, бо сейлзмен, на своєщастя, знав про це з історії... А потім про Швецію і про Україну. А на кінець — про товар. І сейлзмен таки дістав замовлення. Словом — це був для нього добрий початок, і між ними зав'язалася своєрідна приязнь.

Коли сейлзмен за декілька тижнів знову зайшов до цієї крамниці, він уже не відчував ані нервозности, ані напруження. Він знав, що баєр ставиться до нього прихильно.

Перед обідом сейлзмен запропонував баєрові випити чарку. Мовляв: „Одна ніколи не зашкодить". Але, даючи замовлення кельнерові, додав: „А мені, будь ласка, кави".

— Хіба ви зі мною не вип'єте? — здивувався баєр — Ви ж щойно сказали, що „одна не зашкодить"!

— Вам ні, — тихо всміхнувся сейлзмен, — але зі мною інша справа...

— Вам заборонив лікар? — все ще не розумів баєр.

— Ні, не лікар. П'ять років тому я перестав зовсім пити. Бачите — я колись пив налогово...

Очі баєра немов не довіряли. Чоловік, що сидів напроти нього, ніяк не виглядав на колишнього налогового пияка.

— Я дуже багато пив, — повторив сейлзмен. — Випивши одну чарку, я вже не міг зупинитися. І мусів пити аж до ранку. Не раз просто з бари їхав до іншого міста... ви уявляєте собі, в якому стані... Мені тепер дивно, що я не спричинив жадної автомобільної катастрофи... Іноді, я був такий п'яний, що вже не міг їхати, і тоді йшов спати. Ви можете уявити собі, як це відбивалося на моїх заробітках. А я одружений і маю дітей...

Він замовк, неначе засоромився. Потім підніс угору чашку з кавою і блідо всміхнувся:

— За ваше здоров'я!

Баєр подивився на нього пильно і запитав:

— Хто допоміг вам побороти цей наліг? Або — що вплинуло на те, що ви перестали пити?

Сейлзмен добряче всміхнувся:

— Ви знаєте, що ніхто не викоренить у людині зла, якщо вона сама цього не зробить. Але мене врятувала смерть мого найкращого приятеля. Він пив ще більше за мене... і це його вбило. Я бачив, як він умирав...

Перед баєром стояла недопита чарка. Він думав про силу волі, яка причинилася до найбільшої перемоги — перемоги над самим собою...

КОНКРЕТНЕ ЗАПИТАННЯ

У статті „Важкі часи для нашого друкованого слова у вільному світі тижневик „Народна Воля" з 2 березня ставить такий конкретний запит: „Кілько Ви, Панове, купуєте книжок річно у наших книгарнях, чи видавництвах згідно з Вашим смаком, фахом і світоглядом?" Культурних людей пізнати не тільки по краватках, гарних убраннях, автах, але й по тому, що вони і кілько читають та які вони мають книжки у своїх хатніх бібліотеках."

туризму.

Лев Шанковський

АНГЛО-АМЕРИКАНСЬКА ІСТОРІОГРАФІЯ СХІДНЬОЇ ЕВРОПИ І НАШІ ЗАВДАННЯ

(2)

Історіографія є, отже, наявним результатом науково-педагогічної та науково-дослідної праці істориків, і вона є показником, як історики розуміють свої відповідальні завдання перед рідним народом. Що перед історичною наукою, як і перед кожною іншою наукою, у наш час стоять відповідальні завдання, здається, доказувати не треба. Перед американськими історикамиі, зокрема, стоять дуже відповідальні завдання показати історичний розвиток імперії, що під сучасну пору є найбільшим суперником ЗДА на міжнародному полі. Коли дехто вірить, що ця імперія може з суперника стати приятелем чи союзником, то це ні в якому разі не зменшує зазначеної відповідальности, бо приятеля може й треба знати й розуміти краще, ніж противника.

Питання стоїть руба: чи американські історики здають собі справу з цієї великої відповідальности? Постараємося дати на це питання тверезу, а може й сміливу відповідь.

Здається, труїзмом є твердження про поширене в англо-американському світі русофільство. Справді, коли розглянутися в духовому кліматі ЗДА, то легко відкрити справжній культ всього, що російське, починаючи від культу ославленої російської душі, через культ російської літератури, музики, мистецтва, театру, балету, аж до культу сніговій і подібних аксесуарів російського побуту. Культ цей виникав і виникає не зі студій історії Росії, але з дійсних чи уявних потреб сучасної політики. Головним недоліком сучасної а н г л о-а мериканської історіографії Росії є те, що, достосовуючись до потреб політики, сучасна англо-американська історіографія Росії стала не іструментом науки, але інструментом політичної пропаґанди. Мав рацію визначний англійський історик Генрі Т. Бакл (1821-1862), коли писав: „між тим, як люди дивляться на минуле, і тим, як споглядають на сучасне, існує інтимний зв'язок" (Історія англійської цивілізації, т. I, ст. 282).

Важко бути політичним русофілом, знаючи всі жахіття політичного розвитку Російської імперії від середньовічної Московії до сучасного СССР. Не випадково в першому творі з російської історії, що появився на території сучасних ЗДА, говорилось про варварську поведінку „доблесного російського воїнства" на території Німеччини в роках семирічної війни. Вийнятково подаємо назву твору повністю: AUTHENTIC ACCOUNT OF THE BARBARITY OF THE RUSSIANS BEFORE AND AFTER THE KING OF RUSSIA's VICTORY OVER THEM, NEAR ZARNDORFF. Recommended by the Rev. Mr. Whitefield. From the Edinburgh third edition, Boston, N.E., 1759. Reprinted by S. Kneeland.

На жаль брак місця недозволяє нам навести інше джерело, яке говорить про замилування „суворовських орлів" до годинників у Північній Італії 1798 року. Коли згадуємо про ці випадки, то тільки тому, що сучасні істріографи здебільшого промовчують злочини російських армій у покорених і „визволених" ними країнах Східньої й Центральної Европи. І промовчують роками багато з того, що могло б політично поставити Росію в некорисне світло і поменшити її шанси бути сприйнятою американськими народними масами в характері цінного союзника.

Таким чином, політичний прагматизм позначає сучасну англо-американську історіографію Росії. Цей прагматизм диктує нерівномірний розподіл тематики між історіографією Росії та історіографією неросійських країн. Цей прагматизм породжує догматизм і схематизм, при яких роля істориків зводиться до одного: до підбору фактів для ілюстрації давно вже заучених формул. І цей прагматизм призводить до байдужности, упередженої передбачливости й надмірної обережности окремих істориків, які бояться висунути сміливе твердження чи концепцію, щоб не пошкодити собі в науковій кар'єрі. Такі прийоми англо-американської історіографії Росії до болю нагадують подібні прагматичні прийоми совєтської історіографії.

В ім'я правди треба сказати, що такий стиль не був притаманним американській історіографії минулого віку. Щоб з гущі фактів навести конкретні приклади, нагадаємо братів Адамсів: Генрі Адамса (1838-1918) та Брукса Адамса (1848-1927), що їх якоюсь мірою можна назвати батьками американської історіографії. Обидва вони старалися формулювати закони, що, нібито, керують історичними процесами. Обидва були великими ерудитами і може тому й русофобами. Брукс Адамс був дорадником през. Теодора Рузвельта, який беззастережно слухав його порад. Це Брукс Адамс дорадив антиросійську політику Рузвельтові в роках японсько - російської війни. Деякі передбачення Брукса Адамса про дальший розвиток світової політики і ролю ЗДА в ній мають пророчий характер і є актуальними навіть під сучасну пору.*)

Ті часи минули. Тепер, коли слухаєш заяв державного секретаря Діна Раска про „Україну й Вірменію, як невід'ємні частини історичного цілого, яким є СССР", то не вгадаєш, чи такі заяви диктуються вислідами англо-американської історичної науки про Росію, чи може мають бути настановою для істориків, як цю історію писати. Ми таки схиляємось до другої альтернативи.

II

У цьому розділі хочемо дати характеристику науково-педагогічних зусиль американських істориків для вивчення історії Росії. Наші зауваження обмежуємо виключно високими школами ЗДА й Канади.

В обох цих країнах існують такі високі школи:

Табл. 2

ЗДА	146	університетів
	788	повних кол.
	186	учительських коледжів
	57	технічних кол.
	201	теологічна висока школа
	125	інших високих шкіл
	577	неповних (дворічних) кол.
Разом,	2,080	високих шкіл
Канада	350	високих шкіл
Разом:	2.430	високих шкіл в ЗДА й Канаді.

У цих школах навчається округло 5 мільйонів студентів.

За нашими підрахунками, в 359 високих школах ЗДА й Канади (14.8% усіх шкіл) ведеться п е р е д дипломове („андерґредюейт") навчання російської історії. Здебільша ці курси тривають два роки і дають загальне знання російської історії, радше середнього, ніж високого рівня. Гадаємо, що приблизна кількість 20.000 студентів бере участь в цих курсах.

*) Див. Brooks Adams, "Russia's Interest in China", ATLANTIC MONTHLY, Vol. 86, September 1900, ст. 317.

(продовження буде)

Леся Храплива

ДВОМІСЯЧНИК УКРАЇНСЬКОЇ ДИТЯЧОЇ КНИЖКИ

Сьогодні нема вже сумніву, що свідома частина української спільноти в діяспорі напружено шукає засобів, щоб врятувати нашу молодь від денаціоналізації. Коли поглянемо на дотеперішні осяги Комісії Української Виховної Системи, яка діє в пляні підготови до Світового Конгресу Вільних Українців, або вдумаємося в працю недавнього Пластового Ідеологічного Конгресу, то не лише переконаємося, які напружені ці намагання, але й побачимо, що вони мають вигляди на успіх.

Поміж засобами національного виховання, тим більше поза межами Батьківщини, висувається на чолове місце дитяча книжка, національна мовою, духом і змістом. Посилена знедавна увага до справ виховання привела теж, зрозуміло, і до збільшеного зацікавлення дитячою книжкою.

І ось Об'єднання Працівників Дитячої Літератури ім. Леоніда Глібова вирішило надати цьому зацікавленню конкретні форми та можливості, проголошуючи два останні місяці 1966-го року Двомісячником Української Дитячої Книжки. Акція була запляноване для теренів ЗДА й Канади та повинна була охопити їх як через сітку окремих Представництв ОПДЛ, що є вже сьогодні в кожному більшому осередку, так і через організаційну мережу наших виховних, жіночих та громадських організацій. Тому й вислано звернення до централь цих наших установ з проханням про співучасть і, стверджуємо тут — був успіх.

Проголошення Двомісячника Української Дитячої Книжки (Д.У.Д.К.), підписане 16 організаціями ЗДА й Канади, помістила широко вся наша преса. Кожна організація, співучасник цього Двомісячника, дістала бажану кількість примірників каталогу видань для дітей, пропаґандивних афіш та окремого бюлетеню, щоб могти розіслати їх усім своїм відділам. Деякі установи, як ось УККА чи Пласт, доповнили розіслані матеріяли ще й своїм зверненням.

У програмі Д.У.Д.К. були передбачені влаштовування пропаґандивних імпрез, доповідей, виставок книжки, поширення дитячих книжок та збірка фондів, щоб уможливити нові видання. Хоч підсумки ще не можуть бути повні, бо все ще напливають звіти, датки та розчислення з місць, одначе вже можна орієнтуватися в загальному висліді. Сам факт зацікавлення та співпраці багатьох наших організацій, з УККА на чолі, та справді прихильна постава преси — це самі собою успіхи.

Розміри поширення книжок в тому часі ще дуже важко охопити. Та все таки, хоч би те, що з самої висилкової станиці ОПДЛ на ЗДА вийшло понад 2.000 примірників книжок, дає деяке уявлення про розмір справи. Станки з дитячими книжками з'являються щораз частіше при нагоді всяких імпрез. У багатьох містах, як у Нюарку, Бостоні, Пассейку, Дітройті, українські школи ввели обов'язкові шкільні лектури, що поважно причиняються як до зацікавлення дітей книжкою, так і до її поширення. На терені Канади проведено теж ряд імпрез для пропаґанди української дитячої книжки, особливо успішно в Торонто - Етобіко.

Про збірку на фонд нових видань. — Жертвуючи на цей фонд, батьки робили рівночасно поплатний вклад у виховання своїх власних дітей, а установи — у забезпечення собі членів та керівників на майбутні десятиліття. Ці засади з'ясовано доволі виразно у зверненнях, що їх понад 800 примірників розіслано відомим та свідомим громадянам. На жаль, відгук був дуже незначний, за винятком хіба Шикаґа, де за наполегливими стараннями представника ОПДЛ, дир. Ю. Теодоровича, зібрані фонди дійшли майже до 1,000 долярів. Віримо, що є ще багато громадян, які зазначили відповідний даток у своєму бюджеті на цей рік.

Варто також підкреслити, що з Двомісячником У.Д.К. знов ожила думка меценатств на окремі видання для дітей. Вітаємо ініціятиву Об'єднання Українців в Америці „Самопоміч", а також її Кредитівку, особливо його відділу в Ню Йорку, що перевидає власним коштом цінну книжечку Ірини Вінницької „Камінна сокира", з розрахунком, що це буде перший випуск постійного видання, якщо перша книжечка знайде широкого покупця. Треба сподіватися, що за цією установою підуть і кооперативи щадничі та інші. Зголошуються й окремі приватні меценати - видавці, одначе із окромности просять не проголошувати передчасно їх імен.

Взагалі, видавничий рух на полі дитячої книжки значно пожвавився в останньому році. Само ОПДЛ перевидало книжечку „Сестричка Меласся" М. Вовчка, з ілюстраціями Я. Гніздовського та милої книжки для найменших „Казка - вигадка смішна про ведмедя-ласуна" Р. Завадовича з іл. Вербицького. Видано теж і нову публікацію — дитячу ревію „Ярмарок Мишки - Гризикнижки" Л. Храпливої. Ю. Середяк видав в Арґентині „Блакитні хмаринки" В. Дубини та „Марійка - Лебідка, лісова квітка" М. Погідного, з ілюстраціями Б. Крюкова. СУМ у Бельгії видав „Живі забавки" Л. Полтави з барвними малюнками Г. Різника і П. Сикоренка. СУМ в Англії підготовляє посмертне видання повісти проф. В. Радзикетича „Ніч проминула". 29-ий Відділ Союзу Українок Америки в Шикаґо видав при допомозі „Української Книгарні" прегарну книжечку до розмальовування „Малюємо", що вчить дошкільнят рівночасно й абетки (малюнки Ліди Петруняк). Союз Українців Британії збагатив нашу дитячу літературу цінним посмертним виданням книжки проф. М. Терлецького „Мандрівка по Україні". Нова на цьому полі авторка Міра Гармаш видала не лише дуже добру змістом, але й у зразковому ілюстраційному оформленні Р. Василишина книжечку „Журавлі". Інж. Л. Яцкевич видав дві барвисті книжечки з малюнками ЕКО: „Князь роси" та „Мак і волошка". Організація Оборони Лемківщини видала вартісну для старших дітей книжечку Ю. Бескида „Свята рідна земля" з ілюстраціями М. Левицького. С. Парфанович з притаманним молодечим гумором схопила свої переживання на цій уже землі в збірці оповідань для молоді „Карусь і ми". Живо й дотепно написана книжечка Г. Черінь „Листування" віддзеркалює труднощі й успіхи української дитини в умовах нового поселення.

Це вказує на те, що українська дитяча книжка у вільному світі стоїть на порозі нової стадії розвитку. До того ж треба додати, що згадані видання майже без винятку стоять справді на високому рівні. Незабаром з'явкому рівні. Незабаром зявляться і нові видання для дітей.

І коли звертаємося до нашого громадянства з проханням про моральну та матеріяльну підтримку, то йдеться тут про можливість здійснення точно випрацьованого вже пляну (видавничого і пропаґандивного) для кращого поширення української дитячої книжки. Вільна українська книжка мусить виграти змагання за увагу батьків та дітей, як з книжкою країн нашого поселення, так і з книжкою, що приходить, не раз прикрашена зворушливо - українськими шатами — для пропаґанди большевизму з-поза залізної заслони.

Перший Д.У.К.У. ще не здійснив усіх надій. Але вже думку про нього підхопив влучно СУМ, проголошуючи Тримісячник Книжки для своїх організацій у всіх країнах. Та й Д.У.Д.К. — це ж була перша спроба після довгого застою, в умовах закоріненої байдужости частини громадянства. А від майбутніх Двомісячників Української Дитячої Книжки маємо право сподіватися куди більше, аж до того нормального стану, коли українська духом та мовою книжка стане справжнім особистим і нерозлучним другом кожної української дитини у вільному світі.

Балтімор, Мериленд

В ПОКЛОНІ І. ФРАНКОВІ

(кб) — Місцева українська громада вшанувала Івана Франка в 50-річчя його смерти двома імпрезами, що відбулися заходами місцевого Від. УККА, який очолює д-р Дмитро Коструб'як.

В суботу 18 лютого о год. 7 веч. в залі Самопомочі відбувся Літературний Вечір, присвячений І. Франкові. В програмі Вечора виголошено дві доповіді: ред. Дмитро Корбутяк: „Іван Франко — поет праці і боротьби" та п. Климентій Баб'як: „Поетична творчість Івана Франка". Вибрані поезії І. Франка читали пластунки: Оксана Ласійчук і Марта Татчин та юні сумівці: Маркіян Баб'як, Данка Войтович, Марійка Зозуляк, Оля Качанюк, Галина Стельмах і Зеня Чорна. Вечір відкрив д-р Юрій Криволап, культ. осв. референт Відділу УККА.

В неділю 19 лютого ц. р. вечором відбулась в авдиторії міської школи при Фест і Енн вул. Академія в честь І. Франка. Академію відкрив д-р Ю. Криволап, який згадав про значення І. Франка в історії українського народу та подав головні ідеї його найкращої поеми „Мойсей". В програмі виступив тенор - соліст п. Іван Гош, який відспівав при фортепіяновому супроводі проф. Зої Маркович: Д. Січинського: „Як почуєш вночі" та М. Лисенка: „Місяцю, князю" і „Не дивися на місяць високо". Фортепіянове сольо виконала п. Марійка Хмілевська, яка відіграла Й. Брамса: „Інтермеццо, А-моль" і „Баляда Ґ-моль" та П. Гіндеміта: „2-га соната, част. І." Потім було тенорове сольо п. І. Гоша, який відспівав при форт. супроводі п. Зої Маркович М. Лисенка: „Я не кляв тебе, о зоре", „А це тая стежечка" і наддаток „Фінал" Січинського. На закінчення першої частини програми жіночий хор під управою д-ра Дм. Коструб'яка та при фортепіяновому супроводі Ліліяни Шав'як відспівав М. Лисенка: „Дивлюсь я на небо", А. Кос-Анатольського: „Стежинка в парку" і С. Людкевича: „Українська баркароля". В другій частині поставлено сценічну картину „Мойсей" І. Франка, в якій взяли участь Ірена Xархаліс (Пролог), Ярослава Зелінська (Розповідач), Богдан Булавка (Мойсей), Роман Татчин (Авірон) Андрій Татчин (Датан). Оформлення сцени п. Тетяни Михайлишин. Академію закінчено відспіванням „Ще не вмерла . . ."

Монтреаль, Канада

ЗУСТРІЧ ОБ'ЄДНАННЯ ПЕДАГОГІВ З БАТЬКАМИ

Неділя 29-го січня, домівка УНО при вул. Гачісон, година 3-тя по пол. Повнісінька заля народу. За головним столом бачимо запрошену на зустріч Лесю Лисак з Боффала, двох священиків: пароха церкви св. арх. Михаїла, о. проф. Н. Кушнірика і радника Львівської Капітули о. Ст. Колянківського, голову ділового Комітету зустрічі, дирек. парох. школи церкви Успення М.Б. п. Ярослава Двожака, господаря зустрічної програми директора Курсів Українознавства ім. Митр. А. Шептицького, проф. Р. Бриковича, проф. О. Кушніра і дві секретарки, пп. Дарію Манило й Ст. Ватаманюк. Відкриваючи зустріч, голова Я. Двожак передав слово вчительці Марії Давидович, що привітала Лесю Лисак.

Леся Лисак познайомила присутніх із думками своєї доповіді. Була вона в трьох окремих есеях, в яких говорилося про молодь, про народних вчителів і шкільних учителів, про душу дитини, збереження якої для українського народу вимагає зусиль і батьків і всієї української спільноти.

Проф. Р. Брикович і проф. О. Кушнір зреферували навчально - виховні проблеми нашої сучасности.

Зацікавлення присутніх виявилося в оживленій дискусії, в якій брали участь: п. К. Когутяк — невідповідні рідношкільні підручники української мови, п. Король Іван, учитель, говорив про бажану співпрацю рідно-шк. учителів, о. Ст. Колянківський передав привіт від пароха церкви св. Духа о. І. Гаврилюка, і дякував ОУП за влаштування зустрічі та підкреслив відвічальну й тяжку працю рідно-шк. учителя. Пані С. Звонок, учителька, заторкнула справу дискримінації історії й географії України у підручниках франц. і англ. шкіл. П. Роман Сербин, учитель державних шкіл Канади, пояснив, що на це є рада, бо кожний учитель має право дати кілька лекцій учням і опрокинути неправдиві відомості про Україну, її історію, географію чи літературу. Пан Бережницький, теж учитель канадійських шкіл, говорив про комплекс меншевартости, з яким ніхто не родиться, але якого людина може набути сама. Пані М. Стрілецька, учителька, апелювала до батьків дбати про чистоту української мови. Пан Я. Верига порушив чи не найпекучішу справу, брак дитячих садків, і звернув увагу на потребу творчости наших композиторів для грограм наших імпрез. Пані Д. Манило, учителька, пригадувала, що рідна книжка, рідні дитячі і молодечі журнали, — це найкращі допоміжні чинники у національнім вихованні. Пані Л. Лугова, учителька, звертала увагу батькам на абсолютну пошану рідної мови й на строгіше виховання дітей, яких деколи самі батьки розпещують. Пані Н. Бродович говорила про тенденційні підручники щодо України. Пані Марта Левицька, учителька, гаряче обстоювала навчання рідної, української мови, бо вона є заборолом проти асиміляції. Пан Дмитришин уважає, що ніяк не можна й не треба забороняти дітям розмов чужими мовами. Пан Зелінка і пані Цибушник висказували признання вчителям за їх працю Пані Гафтар Меланія поставила внесок на протест в обороні ліквідації української радіопередачі „Говорить Монтреаль" і „Квіти України" — бо вони теж були допомогою у національнім вихованні дітвори й молоді.

Зустрічі оживила мистецька програма у виконанні молодих талантів Монтреалю. Студентка п. Нат. Дяків, відома рецитаторка продеклямувала „Посланіє" Т. Шевченка. Марта Левицька, учителька говорила про річницю „Кирило - Методіївського Братства", учениця гайскул Леся Гринаш виконала фортепіянове сольо, а студ. мішаний хор під дириґентурою учительки Марії Чолій відспівав: „Чи ми ще зійдемося знову?", „Ой повій вітре, ой та вітерочку".

Приготований учительками чайок із солодким печивом проходив при веселій товариській гутірці. Збірка добровільних датків покрила витрати на влаштування зустрічі.

Марія Давидович

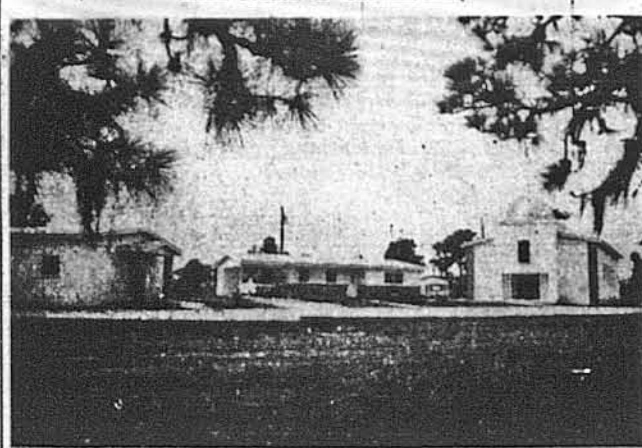
„НА ВІЧНЕ ЗБЕРІГАННЯ" . . .

„Донині він був перехідним" . . . — сказано про червоний прапор у статті „На вічне зберігання" в „Молоді України" з 1 березня. Тепер той червоний прапор комсомолу буде комусь „за найкращі трудові успіхи", вручено раз і назавжди (очевидно, по одному в році). Виставляючи той прапор, як нібито приманку, „Молодь України патетично заявляє:

„Встановлено, що перехідний Червоний прапор ЦК ЛКСМУ і Міністерства УРСР буде передано на вічне зберігання комсомольсько - молодіжному колективу, який доб'ється найкращих показників протягом ювілейного року і до 50-річчя Жовтня виконає річні соціялістичні зобов'язання. Хто ж завоює цю реліквію?"

Ст. Пітерсбурґ, Флорида

НАЙМОЛОДША УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ПАРОХІЯ В АМЕРИЦІ

Церква Богоявлення Господнього в Ст. Пітерсбурґу, Фла.

По двох роках утяжливої організаційної і будівельної праці, за поміччю Господа Бога і благословенням Митрополита Сенишина вдалося збудувати церкву. Десяток побожних і щирих українців зі Ст. Пітерсбурґа й околиці довершили неймовірних осягів на хвалу Божу і гордість укр. народу.

Ст. Пітерсбурґ лежить на західнім побережі Флориди, є найгарнішим і найздоровішим містом на Флориді. Населення в більшості немічні старці - пенсіонери, переселенці з північних стейтів. Вони прибули тут, щоб вилікуватися зі слабостей, налюбуватися красою природи, найгарнішими морськими побережжями з біленьким як сніг піском та дармовими морськими купелевими місцями. Заряд міста старається упримнити послідніх кілька літ їх життя дармовими концертами, забавовими парками, музеями, різнородними розривками і товариськими сходинами. Множество найкращих Фахових шкіл, церков різних деномінацій, 15 католицьких і одна українська.

Парохія наша складається майже виключно з немічних стариків пенсіонерів. Працюючих осіб дуже мало, та й це вже особи у похилому віці. Шкільну молодіж можна порахувати на пальцях одної руки. Є тут і кілька професійних сил, але вони чомусь відтягаються від рідної орґанізації і служать чужинцям. Правда не усі, бо ті, що з нами, помагають нам і гордяться тим, що вони є членами Української Громади і Парохії. Також і більшість наших стариків тягнуться з послідного, щоб гідно представити нашу Українську Громаду перед чужинцями. На жаль, і тут маємо кирнників і прихильників „червоних", котрі стараються знівечити здобутки патріотичних українців. На цьому місці мило нам подякувати нашим українським приятелям і туристам з майже всіх стейтів Америки і Канади за їх щедрі і обильні жертви на наші установи, за їх чисельну участь у церковних Богослужбах і різнородних імпрезах.

Церква наша помістить 250 осіб. Модерна зашклена кімната для матерей з немовлятами. Чотирнадцять бічних вікон з вітраками, 14 Стацій Хресної Дороги. У церковній залі є модерна електрична кухня, сцена, столи і крісла на 200 осіб. Нове приходство уладжене модерно. Приміщення не лише для пароха, але і гостей священиків. Давню тимчасову каплицю переробляється на тимчасове приміщення для туристів. Площа зі старим і трьома новими будинками, з місцем на паркування 50 авт, коштує громаду 65 тисяч долярів Довгу на всім мастку є ще лише 35 тисяч дол. Такі забудовання на півночі певно коштували б коло 400 тисяч або і більше.

Переконавшися, що ще і тепер можна дешевим коштом набути ще одну дуже потрібну українську Установу — Дім для немічних і старців, заснувалося тут Українське Товариство. Ціллю Товариства буде принимання на повне удержання наших старців навіть за найменшу пенсію соціяльного або іншого забезпечення, або за маленьку винагороду дітей або родини. Члени Товариства майже виключно бідні пенсіонери. Потрібних фондів на це добродійне діло нема. Тому цією дорогою звертається Товариство з просьбою до українського загалу стати фундаторами - добродіями Дому - захисту для українських старців у Ст. Пітерсбурґу. Пляни побудованого вже для іншого Товариства дому одобрені міським і стейтовим урядами, архітект дає майже за дармо. Дім модерний з приміщенням на 80 осіб.

Жертви і найменші, просимо слати до:

Ukrainian Catholic Building Committee
434 — 90 Ave. North
St. Petersburg, Fla. 33702

Комітет Товариства:
Мирослав Сеник,
Григорій Рудакевич
Николай Яцила,
Николай Захарко.

о. Я. Скроцький
парох

З наукових засідань УВАН у ЗДА

Доповідь О. Фединишина „Комуністичний Інтернаціонал в період конфлікту між СССР і Китаєм"

На засіданні Комісії для дослідів над пореволюційною Україною й Совєтським Союзом у Ню Йорку 15 січня доповідав д-р Олег Федишин, професор політичних наук у Райс - Університеті, Тексас. Засіданням керував секретар Комісії проф. Всеволод Голубничий, який і представив доповідача присутнім членам і гостям.

Темою доповіді О. Федишина був „Комуністичний інтернаціонал у період конфлікту між СССР та Китаєм". З самого початку доповідач наголосив, що, стисло кажучи, комуністичний інтернаціонал сьогодні більше не існує. Можна ще говорити про інтернаціональний комунізм, але і це поняття можна тепер вживати тільки з поважними застереженнями.

Зупинившись коротко над причинами розвитку й поглиблення конфлкту між СССР і Китаєм, доповідач проаналізував важливість специфічно китайських елементів в ідеології китайських комуністів, як наприклад їхній „хіноцентризм", їхній наголос на діялектику протиріч у всіх суспільно - політичних рухах і формаціях, включно з соціялізмом та комунізмом, свідому „хінізацію" ними марксизму та підкреслювання його крайнє радикальних моментів тощо.

Далі О. Федишин ствердив, що післясталінські, хрущовські реформи та „відлига" в СССР та у т. зв. східньо - европейських сателітах відіграли не меншу ролю в послабленні інтернаціонального комунізму, як китайсько - совєтський конфлікт. Відтак доповідач розглянув взаємини поміж різними угрупуваннями пануючих та непануючих, леґальних та нелеґальних комуністичних партій у світі, як наприклад у східньо-европейських „народних демократіях", в далеко-східніх комуністчних країнах тощо, та пікреслив, що автономізація міжнародного комунізму та поліцентричні процеси покищо найслабше віддбилися на самому вужчому кільці інтернаціонального комунізму — Комуністичній Партії самого СССР. Однак доповідач все таки добачив можливість використання всіх цих післясталінських змін в комуністичному русі неросійськими націями СССР при прямій або посередній допомозі інших, більш незалежних чи й цілком вільних членів міжнародного комуністичного руху.

Доповідь О. Федишина викликала жваву дискусію, в якій взяли участь С. Процюк, І. Світ, В. Голубничий, І. Замша, І. Бакало, В. Анрієвський, А. Мілянич, Корчмар та інші.

Н. Н.

Ростуть ряди молодих професіоналістів в Рочестері

Д-р Богдан Ґуран

„Нумерус клявзус", стосований в різних формах був одним зі засобів політики, при помочі якого окупаційні уряди не допускали нашу молодь до університетських студій. Ишлося тут не лише про справу набуття фахового знання. Властивою ціллю було не допустити до розвитку заграничної інтелектуальної верстви, яка, плекаючи власні державні аспірації, ставала би небезпечною для режиму.

Внаслідок такої політики мрії тисячів нашої молоді про університетські студії, за виїмком дуже малої кількости „щасливців", залишилися лише мріями.

Не вважаючи на велику трагедію, якою була для нас еміґраційна мандрівка, наші душі сповняються тепер радістю, що те, що було для багатьох батьків мрією, стає тут дійсністю для їх дітей. Ніщо не стоїть їм на перешкоді здобути знання, а в парі з цим і піднестись на вищий щабель суспільної ієрархії. Щоб це осягнути, потрібні тверда воля і зусилля. І вони виявляють їх. Завдяки цьому з кожним роком збільшуються ряди в и с ококваліфікованих працівників на різнородних ділянках науки і праці.

До них належить і д-р Богдан Ґуран, який, маючи 10 літ, покинув в 1944 р. враз з батьками рідний Самбір. Тяжкі умовини життя та втрата батька вкороті після прибуття до Рочестеру, були для нього твердою школою. Труд своєї матері належно оцінив, прикладаючись до науки. Після закінчення середньої школи ім. Френкліна, записується на факультет хемії в Стейтовім Університеті в Пенсильванії, де студіює в 1953-1957 роках. По закінченні Набірна Комісія вирішила, що для оформлення йому ще потрібна військова служба, яку віддбуває в Німеччині продовж двох років. Після повороту дістає працю у „Кодак-а" при електричних мікроскопах і щойно тепер, маючи матеріяльну базу, зриває з „вільним станом". Ціль ще не осягнена: нею є докторат. На його здобуття виїжджає на дальші студії до Пурде в стейті Індіяна, які закінчує докторатом з аналітичної хемії в 1966 р. Після цього вертається знову до Рочестеру до „Кодака", де працює як спеціяліст в „газовій хроматоґрафії", що є одною з ділянок фільмової індустрії. При цьому не занедбує праці в Пласті, для якого враз з дружиною Тамарою виховує двоє малят: Лесю та Марка, а курінь „Чорноморців" є далі складовою частиною його життя.

Крім цього є членом Комітету Допомоги НТШ в Сарселі. Цей власне зв'язок з культурним життям спільноти заслуговує підкреслення. Бажаємо йому дальших успіхів в житті.

Л. Б.

НА НАШІЙ, НЕ СВОЇЙ ЗЕМЛІ

(Що пишуть комуністичні газети в Україні)

НОВА ЗБІРКА Р. БРАТУНЯ „ВАТРА"

Як повідомила „Молодь України" з 5 березня, нова збірка Ростислава Братуня, львівського поета, „Ватра" висунена на здобуття Шевченківської премії. Рецензент стверджує: „Комуністична партія — те джерело і битрина, які цілющою мудрістю сповнюють серце митця". Р. Братунь оспівує в збірці Т. Шевченка, Л. Українку, І. Франка та . . . сумної слави Галана. Виконуючи чергове соцзамовлення компартії, Братунь бідкається над „долею" українців у Канаді. Як пише рецензент — „ця дружба не золотий сон фантазера, то реальність, запорука єдності і братерства", що „стверджує непорушність зв'язків радянського народу з тими, кого обікрала доля". Уривок з вірша Р. Братуня про Львів:

„А жито зелене,
А вулиця сіра,
Ратуша над головою,
Мов ката сокира".

„ВЛАСНИК ЛОТАРЕЙНОГО БИЛЕТА".

„Рад. Україна" з 7-го березня надрукувала список виграшів найновішої грошово - речової льотерії в УССР. Список зайняв нецілу сторінку. Щасливці можуть одержати річ, або виграні суми в 3-4-5 крб. Один квиток „билет" коштував 40 копійок. Між виграшами є кілька пасажирських авт, але майже все інше — це „електрична соковижималка", електроутюг з терморегулятором", „шахи пластмасові", „годинник настільний„ „Весна", або „Молния", „хустка камвольна", „вудлище спінінгове із скловолокна", „ракетки бадмінтовані", „гармошка „Марінка", „авторучка кулькова із запасним пишучим вузлом" і навіть „набір духів"! Оголошення свідчить про злонавмисну убогість української термінології і про те, що організатори льотерії заробили на ній величезні гроші.

„У МАРКСО - ЛЕНІНСЬКОМУ НАСВІТЛЕННІ" . . .

„Літературна Україна" від 21 лютого, наперед смакуючи нагоду підфарбувати навіть творчість Г. Квітки - Основ'яненка на червоно та ще й у міжнародному маштабі, повідомляє про рішення ЮНЕСКО: „Нещодавно ЮНЕСКО затвердила і розіслала національним комісіям, неурядовим міжнародним організаціям і органам преси календар святкування річниць великих людей та історичних подій на 1967-1968 роки.

У відповідності з ним в 1967 році відзначатимуться ювілеї письменника Григорія Квітки - Основ'яненка, історика і письменниека Миколи Костомарова, композитора Миколи Лисенка, а також 930-річчя Софійського собору (м. Київ). В 1968 році буде відзначено ювілей письменника Івана Нечуя - Левицького."

„АКТИВНІСТЬ ПОКИДЬКІВ" . . .

У київській газеті „Культура і життя" від 19 лютого з'явилась рецензія на виданий минулого року в Москві збірник „Коммунизм и культура", в якому, до речі, автори наполягають і далі на „взаємозбагачуванні національних культур", але вже застерігають, що цього не треба робити силоміць. Закінчуєтся рецензія такими словами:

„В останніх розділах збірника дається критичний огляд реакційних буржуазних концепцій, якими, до речі, користуються і нині українські буржуазні націоналісти за рубежем. Активність цих покидьків, їх боротьба проти української національної соціялістичної культури є свідченням закономірного, революціонізуючого впливу і всеосяжного діяння всієї соціялістичної культури, зокрема культури Рад. України на культуру народів світу."

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ УККА В МІННЕСОТІ

4 березня відбулися Загальні Збори місцевого Відділу УККА. Обставини, в яких прийшлося працювати Управі після знаменитого 9 Конгресу, відбилися на виконанні де-яких пунктів, намічених пляном роботи. Лишилися недоробленими: підготовка молодих лідерів української справи і взагалі справа молоді, яка є поза межами молодечих організацій. Але дякуючи довголітній традиції в українській громаді Міннесоти — співпраця у всіх ділянках громадського життя, неуспіх в Централі не довів до розбиття громади і на річні загальні збори прийшли всі представники організацій і платники Українського Національного Фонду.

Збори відбулися в залі Українсько - Американського Дому в дружньо - діловій атмосфері. Голова Відділу УККА д-р М. Козак відкрив збори і запросив о. д-ра В. Левицького прочитати молитву. Потім вибрано президію зборів в складі: голова — п. М. Каркоць, секретарі — інж. В. Єрмоленко і інж. Я. Корсунський.

Звітуючи за роботу управи д-р М. Козак поділив свою доповідь на дві частини: на працю внутрішню — безпосередньо серед української громади і працю на зовні серед офіц. чинників місцевого і федерального уряду. Не дивлячись на те, що доповідь затягнулася більше, як на годину авдиторія слухала уважно, подивляючи, що за такий короткий час можна було так багато осягнути. В кінці звіту д-р М. Козак підкреслив, що успіх в праці полягав в дружній співпраці всіх членів управи, в добрій волі і бажанні якнайкраще репрезентувати українську громаду. Були і недотягнення з боку де-яких організацій, але в цілому Управа і громада вив'язалися добре.

Після голови звітували: секретар п-ні Аліса Данилюк, фінансовий референт д-р Орест Филипович, реф. Українського Нац. Фонду п. Константин Сольчаник і вкінці голова Контрольної Комісії п. Антін Семенюк. Привожу дослівно його слова звіту: — „. . . Беручи до уваги громадську та політичну діяльність Управи Відділу, Контрольна Комісія стверджує, що уступаюча Управа, — голова і всі її члени протягом своєї каденції проявили багато енергії і хисту, витратили багато часу, посвяти і патріотизму і за це їм від нашої громадди пропонуємо скласти найщирішу подяку." Пропозицію прийнято оплесками.

В дискусіях над звітами заторкували питання внутрішні — справа друкарні, квартальника, Українського Нар. Фонду і справа дописів до української преси, особливо „Свободи". Голова д-р М. Козак дав вичерпуючі відповіді, а що стосувалося дописів до „Свободи" — відмітив, що резолюцію із Свята Державности спеціяльно телефонічно сам зарекордував, але й досі „Свобода" її не надрукувала і напевно вже не надрукує. Ця резолюція була відчитана конґресменом Д. Фрезером і поміщена в конґресовому рекорді. А сенатор Мондалл в окремім листі повідомив Управу про передання вищезгаданої резолюції на руки відповідних чинників Державного Департаменту. Крім того редактори „Свободи" обтинають дописи так, що пізніше сам дописувач не пізнає свого матеріялу.

На предложення Контрольної Комісії уступаючій Управі уділили абсолюторій і подяку.

Номінаційна Комісія запропонувала склад нової Управи:: Почесний голова проф. А. Грановський, голова — д-р Михайло Козак, заступники: д-р Орест Филипович, д-р В. Анастас, д-р О. Міцевич, секретар п-ні Аліса Данилюк, культ.-осв. референт П. Вітрик, організ. — І. Вакіріяк, фінансовий — інж. Р. Колодницький, прес. реф. інж. В. Єрмоленко і п-ні Д. Чура, члени управи: — Ніна Булавицька, д-р П. Попадюк, інж. Я. Корсунський і В. Спасик. Контрольна Комісія: — голова А. Семенюк, секр. Люба Перчишин і В. Домбровський. Суд: — голова інж. О. Гайдай, Д. Мандибур і майор О. Гінсуровський. Запропонований склад Управи прийнято одноголосно.

У вільних внесках для майбутньої праці нової Управи виступили: проф. О. Грановський з заявою Комітету Громадської Єдности в Міннесоті, завданням якої допомагати управі УККА утримувати співпрацю всіх організацій. Д-р А. Лисий: заява від місцевого Відділу УРДП — вимагати від Централі УККА, полагодження допущених помилок 9-го Конгресу УККА, таку саму заяву склав п. В. Станиславів від організації ОДВУ, о. д-р В. Левицький підкреслив про необхідність роботи серед молоді.

Д-р С. Єрмоленко відмітив про самозобов'язання кожного члена української громадди бути на імпрезах, які влаштовує Управа УККА особливо державного значення, коли на них запрошуються представники стейтових або федеральних урядів; про організацію молоді і про політичну координацію на місці під час приїзду представників „культурного обміну" з Совєтської України . . ." можна вітати їх, але доводити перед ними і перед гостями доцільність наших політично-організаційних демонстрацій."

Д-р Є. Міцевич — про проблему з Централею УККА, яка не реагує на листи, які поступають з низів, навіть не відповідає на них. Він запропонував, щоб всі українські організації Міннесоти, які входять в склад УККА, послали листи — звернення про покращання стану співпраці Централі з Централями інших організацій, які входили до УККА і відійшли після 9-го Конгресу. Пан А. Семенюк, виступаючи від прихильників УНР, заявив, що він солідаризується з виступами голів попередніх організацій і відзначив, що якби так відбувся 9-ий Конгрес, як наші збори, то не було б розбиття, яке є дуже небезпечним особливо перед Світовим Конгресом Вільних Українців. Він зазначив, що люди з Централі легковажать небезпеку, перед якою стоять, і не уявляють собі, які великі політичні завдання стоять перед українською еміґрацією у вільному світі.

Пан д-р В. Анастас підніс справу місцевого хору „Дніпро". Перевибраний вдруге голова УККА д-р М. Козак подякував від себе і всієї нововибраної управи за довір'я і пообіцяв ще краще, належно репрезентувати українську громаду Міннесоти перед американським світом, маючи на меті також тісну співпрацю з головами організацій. Після цього збори закрито.

Міннесотська українська громада доказала ще раз, що при добрій волі маючи дійсно патріотичні почуття до України, можуть сидіти всі разом за одним столом і вирішувати справи, від яких залежить успіх української еміґрації в вільному світі.

Валентина Єрмоленко

МАТУРАЛЬНИЙ ІСПИТ УЧНІВ КУРСІВ УКРАЇНОЗНАВСТВА В ТОРОНТІ

18-го лютого відбувся матуральний іспит учнів Курсу Українознавства ім. Гр. Сковороди в Торонті.

Це вже одинадцятий матуральний іспит учнів цієї заслуженої навчальної установи. Навчання на курсі триває 5 років після закінчення сьомої кляси Рідної Школи. Плян навчання і вимоги від учнів є на рівні п'ятьох останніх кляс академічної гімназії у Львові з застосуванням новітніх метод навчання. Предметами навчання є українська мова й література, історія й географія України, археологія, мистецтво і український релігійний обряд та християнська віра.

Пані Олександра Копач є піонеркою, яка започаткувала вищі курси навчання українознавства і за це належиться їй повне признання.

До матурального іспиту допущено 20 абітурієнтів (15 дівчат і 5 хлопців). З цього 8 дівчат і один хлопець здали з загальним вислідом визначним. Ось їхні прізвища, поазбучно: Ковальська Галина, Коноцька Ірина, Копачівська Богданна, Лисик Марія, Лучків Марія, Новаківська Христина, Петрів Мирослав, Романець Дарія, Стриховська Ольга. З похвальним і добрим вислідом здали: Башта Юрій, Бойчук Борис, Габрович Христина, Гарас Ольга, Дербіш Любомира, Ковальська Віра, Ковальський Ігор, Микитчук Степан, Садова Анна і Червінська Христина.

Головою Іспитової Комісії був д-р Володимир Шелест, а членами Комісії д-р Ярослав Пастернак, проф. Зенон Зелений, о. Іван Сиротинський, мґр. Володимир Верига, мистець Мирон Левицький і директорка Курсу мґр. Олександра Копач.

Батьківський Комітет, якого головою є п. Анна Підгайна, млаштував ґрадуантам прийняття в залі Народнього Дому. При головному столі засіли іспитова Комісія і викладачі Курсу, представник Торонтонського Відділу КУК пан Василь Солонинка і голова Батьківського Комітету пані Анна Підгайна. Катехит Всч. о. Іван Сиротинський провів молитву.

Зворушливу хвилину роздачі матуральних дипломів переживали ґрадуанти та їхні батьки. Ґрадуанти почувалися вже не як учні а як зрілі молоді громадяни. Батьки бачили висліди жертвенної праці своїх дітей і висліди свойого власного труду, бо не раз мусіли піддержувати та заохочувати дітей, щоб сповнили свій обов'язок супроти України. Діти видержали.

Цей іспит зрілости замітний ще тим, що він сполучений з 50-літтям відновлення Української Держави і закріплення української державницької думки і 100-літтям самостійности Канади. В ювілейному дарунку принесли наші ґрадуанти Україні свою національну свідомість і доказ сильної волі. Українська справа дістала двадцять молодих громадян, які в слушний час зможуть виказати свою готовість. Канаді вони дарували двадцять громадян з добрим знанням української мови, яка є ключем до всіх слов'янських мов. Вони стануть Канаді в пригоді у дальшому її історичному розвою. 75-літній вклад українських поселенців в Канаді причинився до її розбудови і добробуту. Українська мова здобуває собі належне місце в Канаді. Вже тепер Канада потребує фахових викладачів української мови в середніх школах і університетах.

В Торонті існують п'ять курсів українознавства і всі вони випускають кожного року нових зрілих і національно свідомих молодих громадян. Вони напевно збільшать та відмолодять кадри наших провідних сил в громадському та церковному житті. На курси українознавства молодь не вписується масово. Вписуються здібніші, свідоміші, які є добрим матеріялом на сильні характери. Вписуються ті, яких родинний дім зумів переконати і навчити працювати для української справи та на користь країни нашого поселення.

Наші кожнорічні ґрадуанти виявляють завзятість, бо щоб осягнути диплом закінчення курсу українознавства, який є рівночасно дипломом національної зрілости, треба жертвувати свій вільний час, треба зректися приємности кожної дозвільної суботи впродовж 12 років. Це заслуговує на признання і його дістали ґрадуанти Курсу Українознавства ім. Гр. Сковороди 18-го лютого від Іспитової Комісії, від якої промовляв д-р Володимир Шелест, від своїх учителів, від яких промовляла директорка курсу п. мґр. О. Копач і від своїх батьків, які словами пана інж. Лучкова виявили радість, що їхні діти перемогли самі себе і сьогодні стоять з дипломом закінчення Курсу Українознавства. Це великий день, не лише для ґрадуантів, які може ще не зовсім здають собі справу з величі цієї хвилини, але й для їхніх батьків, яким сьогодні гордість світить з очей.

Двадцять молодих громадян з жалем прощали своїх учителів, прощали теж себе самих. В імені ґрадуантів промовляла п-на Христя Новаківська, а молодший товариш Юрко Сторощук прощав своїх старших товаришів і товаришок від імені молодших кляс.

Влучно сказав д-р Я. Пастернак: „Я не прощаю Вас, я кажу вам ,до побачення' на доповідях, імпрезах та при громадській роботі".

Цей матуральний іспит зробив нас сильними, — сказала Христя Новаківська. Правду сказала, цей кусник записаного паперу, який ви одержали як доказ зложення іспиту зрілости, зробив вас громадянами, відповідальними за ваші вчинки, зробив вас сильними. Однак цю вашу набуту силу треба далі розвивати, щоб не зниділа у безділлі. Треба кинутися у вир дальших студій і вже не учнівської а зрілої праці над собою.

З правдивим подивом гляділи ми на вчительський збір Курсу, який заняв місця при головному столі. Ці поважні люди теж відривають від свойого відпочинку по цілотижневій праці цей один вільний день, щоб його присвятити нашій молоді та передати їй свої знання і свої почування. Те, що наші діти мають в руках український диплом, не тільки цей на папері, але цей в серцях, в їхніх душах, це ж завдяки жертвенній праці учительського збору.

При Курсі Українознавства ім. Гр. Сковороди працює Батьківський Комітет. Не було випадку — каже голова Комітету — щоб хтось з членів Комітету відмовився від наложеної на нього праці, якої вимагали потреби Курсу.

Співпраця батьків зі школою необхідна. Обопільна піддержка в турботах над вихованням нашої молоді, обопільне вирозуміння потреб нашої молоді і обопільна охорона цієї молоді від злих „модерних" впливів, це одиноке, що доведе до наміченої нами виховної мети.

Своїй директорці п. мґр. Лесі Копач вручили ґрадуанти розкішну китицю квітів, що символізувала їхні почування любови й вдячности.

Ґрадуанти нетерпеливо ждуть на місяць червень, в якому відбудеться їх ґрадуаційний Баль.

Іванна Петрів

ІНСПЕКТОР МИКОЛА СТЕФАНСЬКИЙ

(Посмертна згадка)

Що раз то більше рідшають ряди старої ґвардії, основоположників та провідних людей української кооперації.

Одним із цих був бл. п. Микола Стефанський, що 11-го лютого 1966 р. відійшов у Господні Всесвіти.

М. Стефанський народився 1901 р. в Крем'янці на Волині, там же закінчив середню освіту та вищу Торговельну Академію. По закінченню студій працював в Укр. Кооперації на Волині, а опісля по створенню Філії Ревізійного Союзу в Луцьку на Волині на чолі з дир. Н. Кобилянським, заанґажовано його на пост інспектора. На тім пості працював аж до 1933 р., бо польська влада почала переслідувати спочатку провідних людей не тільки на полі кооперації, але майже усю провідну верству, що провадила культурно-освітню працю серед українського населення Волині. І так в 1933 р. польська влада зліквідувала філію Укр. Ревізійного Союзу, називаючи його гніздом підпільної — протидержавної роботи. Посипалися арешти серед українців по цілій Волині, не тільки провідної верстви, але також і молоді.

З ліквідацією цієї важливої станиці на Волині Ревізійний Союз забрав усіх працівників до Централі у Львові.

І так бл. п. М. Стефанський від 1933 р. працював як інспектор в Рев. Союзі Укр. Кооператив у Львові, аж до вибуху 2-ої світової війни.

За першої большевицької окупації працював у Львові.

З приходом німців в 1941 р., та з поворотом провідних кооператорів з Генеральної Губернії почала реактуватися українська кооперація. З рамени Рев. Союзу бл. п. М. Стефанський займав пост дир. бухгальтерії в Централі „Народної Торгівлі" у Львові. На тім пості працював до послідного моменту, аж доки воєнна хуртовина змусила його покинути рідний край.

З виходом на еміґрацію продовжує свою працю і став одним із співосновників на чолі з бл. п. інж. Ю. Павликовським кооперативи „Кос" в Мюнхені, де займав пост дидр. бухгальтерії.

В 1950 р. прибув до Ню Йорку, а в 1953 р., переїхав на сталий побут до Міннеаполісу, Міннесота. Там брав активну участь в розбудові УПЦ св. Юрія Переможця і брав участь у громадському життю.

З особою бл. п. М. Стефанського зійшов у могилу один з провідних членів української кооперації на еміґрації.

Один за одним відходять у вічність наші основоположники та провідні члени Укр. Кооперації на еміґрації, та до другої світової війни на Рідних землях — Ю. Павликовський, С. Кузик, Ю. Шепарович, І. Семянчук, Ковалисько, Лазорко, М. Стефанський, І. Ольховий, Нагірний, Палій і багато багато інших.

Працюючи в Народній Торгівлі, де бл., п. М. Стефанський займав пост дир. бухгальтерії, дуже часто приходилось мені стрічатися з ним і під час тих зустрічей я мав нагоду пізнати його чистий характер, та його відданість ідеї кооперації для добра нашого поневоленого народу, для котрого він посвятив ціле своє життя.

Думаю, що буду виразником усіх кооператорів і тих, що його знали, коли в цій скромній згадці про покійного хочемо віддати йому йому належну пошану.

Нехай гостинна американська земля буде йому легкою, а пам'ять про нього спонукує нас живих до жертвенности і зусиль для добра Батьківщини.

Роман Крупка

Ню Йорк, Н. Й.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ 27-го ВІДДІЛУ СУА

Англомовний відділ Союзу Українок ч. 72 відбув шості Загальні Збори 21-го лютого 1967 р.

Подаємо склад Екзекутиви 72-го відділу: Розалія Полчій — голова, Ольга Літепло — містоголова, Нетті Савицька — ділова секретарка, Софія Котик — рек. секретарка, Марія Рікет — скарбничка, Анна Редош — заступниця скарбнички.

У склад Управи ввійшли також пп. М. Душник, А. Безко, А. Костів, С. Федоров, М. Толок, С. Буска, М.Е. Пресій, О.С. Процюк, І. Чарнецька, Т. Гусяк, М. Мелета, М. Сас; на членів Контрольної Комісії обрані пп.: М. Демей — голова, М. Коваль і О. Журавель — члени.

Нова голова п. Р. Полчій подякувала уступаючій голові п. М. Лисогір за її минулорічну працю та від імени членок вручила їй скромний дарунок. Слід відмітити, що 72 відділ розгорнув широку акцію за приєднання членок та запрошує жіноцтво вступати у його ряди.

Весняний Равт заплановано на 27-го травня 1967 р. в готелі Статлер - Гілтон. Пані Т. Піфко, А. Буска і М.О. Кендзерська відповідають за організацію цієї імпрези. Пані А. Костів, культ.-освітня референтка плянує влаштувати вечір, присвячений мистецькій українській вишивці. Реченець подамо пізніше.

О. С. П.

Поміч Сестрам Василіянкам

Вже від шістьох років Комітет Приятелів при Сиротинці і Школі Сестер Василіянок у Філядельфії влаштовує один раз в рік забаву, весь дохід якої призначує на потреби сиротинця і школи.

В 1965 році сестри Василіянки примістили 390 наших дітей в новій школі, і діти вже користають з повних вигод модерної школи, включно з просторою авдиторією. Будова нової школи змусила Сестер затягнути поважну позичку, щоб сплатити довг. Цьогорічний дохід з забави Комітет призначив також на сплату заборгувань. 18 лютого відбулося послідне звітове засідання Комітету. Голова п. Василь Посполита проголосив, що цьогорічний прихід з забави 28 січня виносить 4.709 дол. Ці гроші передав настоятельці сиротинця Впр. Матері Константині ЧСВВ під оплески присутніх членів комітету. Це вже шостий рік відбувається така врочистість, і за ці роки віддано Сестрам на потреби сиротинця і школи 22 тисячі долярів.

В дальшому ході нарад п. голова подякував членам комітету за жертвенну працю і підчеркнув жертвенність і вирозумілість ширшого загалу нашого громадянства, яке піддержує працю комітету.

На цьому засіданні відбулося льосування квитків, які були розпродані. Першу нагороду в сумі 200 долярів виграла парохія Христа Царя у Філядельфії, а других 200 дол. виграли інші щасливці. Присутній на засіданні Всч. о. крилошанин Р. Лободич, капелян сиротинця зложив подяку комітетові за працю і згадав про знаменну подію, яку відмічуємо цього року, а саме 75-ліття уродин і 50-ліття священства нашого Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого. Всч. отець відчитав спомин чужинця проф. д-ра Франца Гробокера, австрійця, поворотця з совєтських концентраційних таборів, який з нашим Кардиналом їхав в товарових вагонах під ескортою на каторгу.

Присутні 32 особи, члени комітету, рішили вислати Блаженнішому Кардиналові ґратуляційні побажання і зложили 108 дол. на Український Католицький Університет у Римі. Комітет поставив собі за ціль придбати 50 тисяч дол. на потреби сиротинця і школи, яку ведуть Сестри Василіянки. Намічено реченець забави, яка повинна віддбутися 17-го лютого 1968 р., і вибрано тимчасовий діловий комітет для піготовчих праць. Комітет Приятелів Сиротинця перебрав на себе ініціятиву скликання ширшого громадського комітету для вшанування 50-річчя священства Всч. о. крилошанина Р. Лободича, довголітнього капеляна сиротинця і нашого заслуженого діяча в церковно - громадському житті. Як каже наша народна приповідка: громада по нитці — бідному сорочка — так і Комітет Приятелів Сиротинця і Школи Сестер Василіянок, своєю жертвенною і наполегливою працею, працює для добра наших дітей, нашого майбутнього, працею, а не гарними словами, доказує, що йому не байдужа доля нашого молодого покоління.

Р. Я.

Рочестер, Н. Й.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ СУМА

26-го лютого відбулись загальні Збори Осередку СУМА.

Зі звітів уступаючої Управи присутні довідались, що Осередок має 30 старших членів та 83 членів у Відділі юнацтва ім. „Полтава".

Найбільш активні в Осередку є Танцювальний гурток під керівництвом О. Юрчинського та дружина копаного м'яча „Київ", яка змагається в 1-шій Дивізії Рочестерської Ліґи.

Прибутки Осередку за минулий рік виносили 3,888.15 дол., а розходи 2,372.69 дол. В касі на день Зборів 1,515.46 дол. Гроші ці зужиється на будову будинку - палання на сумівській оселі „Холодний Яр", якої Осередок є співвласником.

На голову Осередку вибрано Петра Балка, члени управи: С. Домашук, І. Тороус, М. Савицький, Б. Борис, А. Ельчишин, М. Жук. Відділ юнацтва очолив М. Лесів та П. Чал як заступник. Спортову ділянку очолили П. Яковина та В. Хміляр.

Головну Управу СУМА на Зборах представляв Никифорчук з Ню Йорку.

Новій Управі бажаємо багато успіхів в запланованій праці в 1967 році.

М. М.

Нюарк, Н. Дж.

СВЯТО ЯЛИНКИ

15-го січня Рідна Школа при парафії Св. Вознесіння та Юний ОДУМ в Нюарку влаштували Ялинку й гостину св. Миколая. Вечір відкрив голова Бат. Ком. — Ів. Павленко, він же і реф. юнацтва. Вступне слово сказав о. М. Харищак. Були привіти від школи й ОДУМ, які склали діти.

Програму вечора започатковано виставою на три дії „Різдвяної Ночі" під керівництвом пані В. Діберт при асисті вчительок і батьків. Декорацію дуже гарно виконав пан Євген Кощук. Гра дітей була гарна.

Друга частина свята була виповнена точками Юного ОДУМ-у. Юноодумівський хор, під керівництвом дир. В. О. Пташинського, гарно проспівав: „Возвеселімся", „Радуйтеся усі люди", „Ялинковий хоровод", „Ялинка" та „Ой єсть в лісі калина". Акомпаніювала юна одумівка Валя Приходько. Танцювальний гурток роя „Лисички", під керівництвом Євгена Кощука протанцював „Катерину" та „Аркан". Юні одумівки Наталя Пташинська і Рая Наливайко при акомпаніяменті Аліка Наливайка виконали дует: „Сніжинки" і „Погас учора день", а Алік Череута і Наталя Пташинська виконали фортепіяновий дует.

Дуже гарно деклямувала „Сніжинки" маленька Лариса Гусак, яка своєю дитячою ніжністю та гарною українською мовою зачарувала присутніх, що обдарували її рясними оплесками.

Мистець українського слова пані Ліда Приходько продеклямувала уривки святочних поезій М. Ситника. Одумівський жіночий хор „Горлиця" під керівництвом дир. В. О. Пташинського та при акомпаніяменті юного одумівця Ів. Череути, проспівав „На Йорданській річці", „А чи це той двір?" та „Ялинку".

На кінці мистецької програми завітав св. Миколай в асисті ангелів, після чого слідувала роздача подарунків та скромна перекуска для дітей і гостей. З ролі св. Миколая гарно вив'язався старший одумівець Віктор Росинський.

Господарям Свята належиться подяка за турботи, а особливо пані В. Діберт за підготовку „Різдвяної Ночі", панові Євгенові Кощукові за підготовку танців та декорацій, панові дир. В. О. Пташинському за підготовку хорів та дуетів, пані Євгенії Степовій за підготовку перекуски та багатьом батькам, вчителям і виховникам за допомогу.

Ів. Н.

ПОДИХ КАРПАТСЬКИХ ГІР

Всім спрагненим подиху рідної Верховини та чару її жителів - гуцулів треба було побувати на Вечорі Традиційної Гуцульської Коляди у Філядельфії. Цю імпрезу влаштувало Гуцульське Т-во „Черемош" дня 14 січня ц. р. У новозбудованій Катедральній залі зібралось близько 300 осіб, щоб узяти участь у цьому обрядовому вечорі.

Гуцульське Т-во „Черемош" уважно обдумало цей виступ. З-поміж усіх обрядів, на які така багата гуцульська земля, треба було вибрати найбільш відповідний, що його місцевими силами можна було б виконати. Для цього найкраще підходив обряд коляди в Жабю. Його ще багато присутніх пам'ятали й могли виконати в первісному вигляді.

Щоб зрозуміти цей обряд, треба собі з'ясувати, що коляда на Гуцульщині відбувається серед особливих, специфічних умовин. Гуцульські гражди розкинені по угір'ї, тому добратись до них серед снігів — це нелегка справа. Отже, колядники не можуть обійти за один вечір і півсела, як це на рівнині буває. Тому група колядників із музикою (це обов'язково) одного дня відвідує одну, а найбільше два господарства, себто й колядування і гостювання там мусить довше потривати.

Та й це не єдина причина. Припускаємо, що в інших околицях України коляда була цілим церемоніялом — із привітанням, танком, співом, віншуваннями-побажаннями. Та з часом багато забулося з тих різних звичаїв, що супроводжували сам спів. А на Гуцульщині ще збереглися ці старовинні форми: заклинання природи, магічні рухи танку, звуки музики, спеціяльні віншування.

Оце й пережилими пам'ятного 14 січня. Треба признати впорядникам Вечора (а ними була Управа Т-ва „Черемош"), що вони підійшли до цього завдання з увагою і зрозумінням. Їх традиційна коляда була справді традиційною, строї — стилевими, музика й танок — справжніми, старосвітськими. Подихом глибокої старовини повіяло від цього прегарного виступу.

Не будемо переповідати перебігу цього Вечора. Дасть Біг силу, то наш „Черемош" порадує й інші наші осередки цим старовинним обрядом.

Тут лиш хочеться згадати тих усіх, що відповідали за це діло. Вони вклали в нього всю свою снагу, весь запал свого серця, щоб якнайкраще представити свою Верховину.

Програму заповідав артист Іван Самокіш, що виявив себе ще й чудовим трембітарем. Коляду вивчив із „колядниками" І. Гаврилюк, який мав бути „березою", але захворів в останній хвилині. Виручив його Андрій Щекерик Музикою, що невтомно пригравала до співу й танку, завідував Михайло Гаврилюк. Танцювальну групу „Черемош" вивчив Дмитро Сороханюк, а про стилеві костюми подбала його дружина — Євдокія Сороханюк. Господарями, котрі вітали колядників, були Н. Лелет і Параска Зітинюк. Про рекляму і розпродаж квитків подбала панна Маруся Павлюк.

Велику роботу в це діло вложили господині - гуцулки, що приготували вечерю. Це не жарт — вечеря на 300 осіб! Щиро працювали при цьому пп. Параска й Валентина Гаврилюки, Марія Павлюк із дочками. Молоді дівчата - гуцулки подавали до столу. Квитки до напоїв продавав п. Гриць Іней. А панове Дмитро і Василь Ткачуки і Михайло Михайлюк звивались у барі, щоб настачити напоїв.

Та найбільше радости дала нам (і найбільше надій!) танцювальна група молоді при Т-ві „Черемош". Оті молоді легіні і дівчата, які кружляли в „гуцулці", чи вибивали „аркана" — це найкраща запорука, що товариство живе й розвивається. Вони допогли своїм танком розворушити суворий ритм Вечора. І перенесли нас із гуцульської старовини в американську сучасність. Щасти, Боже, й їм у дальшій праці!

На закінчення програми голова Т-ва „Черемош" п. М. Гаврилюк вітав гуцулів, приїжджих із осередків Ню Йорку, Рочестеру й Бофало, а інж. Роман Вергун висловив кілька слів признання з приводу цієї імпрези. Треба радіти, що Гуцульське Т-во „Черемош" ступило на такий шлях і побажати, щоб дальше ним крокувало!

Л. Б.

Ірвінґтон, Н. Дж.

СВЯТО КРУТИ

Дня 11-го лютого ц.р. о год 8:00 увечері в залі Української Централі в Ірвінґтоні, Н.Дж., відбулося Свято Крут, влаштоване членами студентської громади.

Із вступним словом виступила Марійка Процюк, голова студентської громади. Мирон Гарматій та Євген Мандзій відчитали проклямації посадників міст Ірвінґтону та Нюарку.

По відчиті виведено монтаж в трьох діях, що його опрацювали студенти Мирон Вокало, Софійка Мартинець та Марійка Процюк. Темою монтажу був від'їзд молодого студента на стацію „Крути". Ролю Івана студента відіграв Зенон Цибик. Ролю дівчини Ксені відіграла Софійка Мартинець, а Квітка Сманишин відіграла ролю Марусі.

Сцена була прибрана вишивками, килимом та тризубом при дуже ефектовному освітленні. Кольор світла мінявся при важливих моментах монтажу, нпр.: коли Ксеня довідується про смерть Івана, тоді кольор світла змінився на кривавий.

У третій дії, аранжери монтажу вжили музику, яка згармонізувалася з атмосферою дії, цебто, смертю Івана.

Під час монтажу співав студентський хор під дириґентурою Божени Сигалів.

Ірина Постолюк

З Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю 17 березня ц. р. відбудеться там вечір з такою програмою: 1) Ганна Шерей — сольоспів, меццо, 2) Роман Левицький — бандура, і 3) Степан Крижанівський — „Спомини про світла й тіні українських акторів в Галичині". При фортепіяні — Калина Чічка-Андрієнко. Початок — 8 год. веч.

З ПОЖОВКЛИХ ЛИСТКІВ

Що писала „Свобода" 50 років тому

27 лютого 1917:

„ПОЛОЖЕННЯ АНГЛІЇ ДУЖЕ КРИТИЧНЕ"

„Англія у великій небезпеці. В англійськім парляменті президент кабінету Ллойд Джордж виголосив нині півторагодинну бесіду, представляючи теперішнє грізне положення Англії і подаючи способи, які є конечні, аби грозячу небезпеку сусунути. Ніколи дотепер Англія не стояла так лихо зі засобами поживи, як під теперішню хвилю..."

„На підставі англійських звітів втрати від часу проголошення бльокади представляються, як слідує: В днях від 1 до 22 лютого затоплено 151 кораблів на 366.940 тонн, дня 23 лютого затоплено 13 кораблів на 29.517 тонн, 24 лютого затоплено 10 кораблів на 25.425 тонн, 25 лютого — 3 кораблі на 8.209 тонн, разом затоплено 177 кораблів на 430.091 тонн. З того числа припадає на воюючі держави 127 кораблів (між ними 109 англійських) і 50 кораблів на державі невтральні. (Злучені Держави втратили досі 2 кораблі)".

„З БІЖУЧОЇ ХВИЛІ"

„Зі Львова доносять до польських часописей: Українці починають тепер робити знову заходи, чи не далося би створити українське військо, початок котрого зорганізовано ще з вибухом війни, яко батальйон Українських Січових Стрільців. Той батальйон був на фронті в часі останньої російської офензиви. Українські політики робили віддавна заходи, аби розширити ту початкову формацію. Тепер Українська Боєва Управа видала відозву, взиваючи до праці над побільшенням батальйону Стрільців..."

„ГОТОВИМОСЯ ДО УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ"

„Вже в останнім числі нашої часописи подали ми до відома нашого загалу радісну вістку, що Конґрес одноголосно ухвалив резолюцію в справі „Українського Дня". Ухвалена Конґресом резолюція буде предложена до підпису президентові Вілсонові. Маємо повну надію, що й президент Вілсон корисно полагодить цю справу.. Пороблено старання, аби „Український День" відбувся 21 квітня, в першу суботу по нашім Великодни. На день 27 лютого Головний Уряд „Української Ради" скликує окреме засідання в справі „Українського Дня". Предметом наради буде одноцільне переведення цілої акції..."

Джерзі Сіті, Н. Дж.

ЗБОРИ 71-го ВІДДІЛУ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

26-го лютого відбулися в Пластовій Домівці Українського Народного Дому Річні Загальні Збори 71-го Відділу Союзу Українок Америки.

Предсідником Зборів була представниця Окружної Ради з Ню Йорку п-ні Варка Бачинська, секретарювала п-ні Надія Кух.

Про діяльність Відділу звітувала голова п-ні Галина Білик і висловила думку, що праця пішла б інтенсивніше, якщо б збільшити число членів в нашому Відділі.

Нову управу обрано в такому складі: Галина Білик — голова, Катерина Коць — заст. голови і організаційний референт, Ірина Качмарська — секретар, Олександра Княжицька — скарбник, Мирослава Сіра — культурно-освітній референт, Надія Кух — імпрезовий референт, Ольга Вітер — референт суспульної опіки, Юстина Попович — заст. реф. суспільної опіки, Юлія Демченко — господарська референтка, Анна Карий — заст. господ. реф. До Контрольної Комісії вибрані: Дарія Яременко — голова, Анна Одуляк і Надія Кравчук — члени.

Н. К.

СПОРТ

редагує В. СОХАН

КАЛЕНДАРЕЦЬ ЗМАГАНЬ УКРАЇНСЬКИХ КЛЮБІВ

Відбиванковий турнір юнаків і юначок за першість СУАСТ-Схід відбудеться в суботу і неділю, 18-го і 19-го березня в залі Української Централі в Пассейку, Н. Дж. Господар змагань — Осередок СУМА в Пассейку. Цими українськими відбиванковими першостями юнаків і юначок на Сході Америки проводитиме ланковий відділ СУАСТ-Схід д-р Михайло Снігурович. Рівночасно буде проведений турнір відбиванки дружин молодечих організацій, зложених із змагунів і змагунок у віці понад 18 років.

„Тризуб", Філядельфія — „Дойчунгарн", Філядельфія, фінальні стейтові футбольні змагання з циклу гор за Чашу ЗДА відбудуться в неділю, 19-го березня, о год. 2-ій по полудні на грищі при 29-ій і Клірфілд вулицях у Філядельфії.

„Чорноморська Січ", Ньюарк — „Н. Й. Інтер", мистецькі змагання Американської Футбольної Ліги, останні для „Ч. Січі" в цьому сезоні, відбудуться в неділю, 19-го березня, о год. 2.30 по полудні на грищі Айронбавнд при Вільсон евню в Ньюарку.

УСК Ню Йорк — не має визначених мистецьких змагань на наступну неділю.

— о —

МІЖНАРОДНІ ЗМАГАННЯ ЗБІРНА УКРАЇНЦІВ — „ДАНДІ" ШОТЛЯНДІЯ

Склад Збірної Українців на міжнародні футбольні змагання з „Данді", які відбудуться 10-го травня в Гаррісоні, Н. Дж., буде устійнений вже в короткому часі. Керівник репрезентаційної дружини Євген Чижович працює над добором змагунів Збірної Українців у порозумінні з проводами українських клюбів на терені Америки і Канади. До складу цієї дружини мають ввійти найкращі українські футболісти, приїзд яких на змагання оплатить спонзор цих перших міжнародних змагань Збірної Українців — Український Народний Союз. У справі складу дружини Збірної, як і по інші інформації, можна звертатися на адресу:

Ukrainian National Association Soccer Committee
771 Sanford Ave Newark, N.J. 07106

або до Головної Канцелярії УНСоюзу.

Продажа квитків вступу на міжнародні змагання Збірної Українців з „Данді" Шотляндія почнеться вже в наступному тижні. Їх матимуть у переподажі українські крамниці Ню Йорку та Ньюарку, як теж інших місцеєвостей українців, Окружні Комітети УНСоюзу та секретарі відділів УНСоюзу по різних містах на Сході ЗДА. Їх можна буде теж закупити листовно в Комітеті, якого адреса подана вгорі та в Головній Канцелярії УНСоюзу.

Семінар тренерів футболу високих і середніх шкіл відбудеться годину перед змаганнями Збірної Українців з „Данді" на стадіоні Дж. Ф. Кеннеді в Гаррісоні, де відбудеться ця міжнародна зустріч. Футбольні тренери, запрошені на цей семінар, побачать практичні вправи офензивних і дефензивних акцій та різних тактичних маневрів у виконанні змагунів „Данді" з поясненнями тренера цієї відомої футбольної дружини. На семінар будуть теж запрошені спортовці — студенти високих шкіл.

— о —

„ТРИЗУБ" — МАДЯРСЬКИЙ СК 8:0

Філядельфія, 12-го березня. — Ворота для „Тризуба" здобули: Бенітез на 20-ій, 26-ій, 35-ій і 41-ій хв.; Яковина на 23-ій, Макаріон на 55-ій, Мендез на 57-ій, та Полета на 82-ій хвилині гри. Дуже добрий воротар мадярів з Ню Бронсвіку вирятував свою дружину від ще вищої поразки.

Ці змагання були для „Тризуба" добрим і потрібним тренінґом після майже чотиримісячної перерви перед важкими змаганнями за Чашу ЗДА. Зустріч за Чашу ЗДА із сильною й дуже амбітною дружиною „Дойчунгарн" визначена вже на наступну неділю. Всі три нові змагуни „Тризуба": І. Болес, А. Трік і І. Полета задебютували вповні успішно. Склад „Тризуба": В. Тарнавський (Г. Ліщинський), І. Болес (Д. Джуліо), Р. Вотсон, П. Луна, А. Трік, Ю. Макаріон, І. Полета, Г. Бенітез, І. Ферейра, О. Мендез і К. Яковина.

Я. Татомир

— о —

НОВА УПРАВА УСТ „ЧЕРНИК"

На загальних Зборах УСТ „Черник" в Дітройті 29-го січня у власній домівці Т-ва вибрано нову Управу в такому складі: М. Кавка — голова, Р. Качмар — заст. голови та орг. реф., Ю. Бродівський — спорт. реф., інж. В. Кізима — секретар, А. Крупський — фін. реф., Б. Харченко — госп. реф., Я. Стасик — реф. молоді, Л. Шашло — член Управи, В. Сливка — зв'язковий до Ліги. Контрольна Комісія — В. Романко, І. Іванчук, І. Василюк, Товариський Суд: В. Дигдало, В. Мадич і Я. Присяжнюк.

Після вислухання звітів з діяльности Т-ва уступаюча Управа одержала абсолюторію на внесок Контрольної Комісії. На Зборах були порушені актуальні справи діяльности та одноголосно накреслено напрямні і пляни праці Товариства. Особливу увагу звернено на молодь, яка, як стверджено, може зростати і виховуватися завдяки відповідно поставленому спортові, який молоді конечно потрібний. Для більшої заохоти молоді займатися спортом задеклярував д-р І. Смаль квоту $150, як нагороду для найбільше активного в Т-ві спортовця 1967 р.

В. Кізима

— о —

„ЛЕВИ" ШИКАҐО У СТЕЙТОВОМУ ФІНАЛІ

„Леви" — „Вікінґи" 4:0

Шикаґо, 12 березня. — У Півфінальних стейтових змаганнях з циклу гор за Чашу футбольного чемпіона ЗДА перемогли „Леви" дружину „Вікінґів" з рахунком 4:0. У попередніх чвертьфінальних стейтових змаганнях „Леви" здобули перемогу 3:1 над „Ґрін Вайт".

Зустріч „Левів" зі шведськими футболістами відбулася на болотнистому грищі головного стадіону Ганзон Парку. Обидві дружини завзято обороняли своїх воріт, але в другій півгрі, після того, як „Леви" розтягнули гру на ціле грище, „Леви" здобули легку перемогу над суперником. Трос воріт стрілив для „Левів" Гевара, а одні Брави.

У стейтовому фіналі гор за Чашу ЗДА зустрінуть „Леви" сильну дружину „Кікерс", які в півфіналі стейту перемогли „Ґанзу" 2:0. Склад „Левів": Банах, Еліяшевський, Підковірів, Поклонович, Іваник, Бульба, Джикурко, Шлапак, Брави, Ґевара, Дельґаділльо і Руїз.

Петро Головатий

— о —

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — „СТ. ДЖЕРАРД" 2:3 (2:0)

Балтимор, 5 березня. — Після довгої серії 9 виграних і 2 ремісів за чотирикратний чемпіонат АФЛіґи „Ч. Січ" зазнала першої поразки на виїзді в Балтиморі з місцевим клюбом „Ст. Джерард".

Як і можна було сподіватися, в зустрічі з лідером групи Південь „Ч. Січ" була значно кращою дружиною, технічно і кондиційно, показала гарну гру, одначе, злегковаживши суперника, не втримала корисного вислиду 2:0 і програла незаслужено 2:3. Якщо говоримо про легковаження, то воно вповні відноситься до дефензивних ліній, які цим разом не вив'язалися як слід зі свого завдання. Вправді можна б дошукуватися і інших важливих причин, як ослаблений склад, в якому бракувало: Снилика, Шорта і Тінея через контузії, та Чижовича і Каздоби, через суспензи, не відповідні судді та жахливо болотниста і коротка площа. Все таки і при цьому перемога „Ч. Січі" була цілком можлива.

Ворота для „Ч. Січі" здобули: Гарвей в 16-ій хвилині і Демейн в 31-ій. Ст Джерард щасливо пробилися через дефензиву січовиків в 53-ій, 76-ій і 81-ій хвилинах гри. Склад „Ч. Січі": Сімс, Воробець, Річ, Тирнер, Павлишин, Лялька, Л. Вільчак, Дімейн, Чайка, Гарвей, В. Вільчак і Василь Каздоба. В складі „Ст. Джерард" перед змаганнями підписали декларації 3 нові змагуни, правдоподібно з місцевого професійного клюбу, які проходили свою першу пробу після приїзду з Джамейки.

Перед грою футболістів „Ч. Січі" привітав китицею квітів місцевий УСК „Дніпро". Після зустрічі УСК „Дніпро" влаштував в своїй домівці прийняття для гостей з Ньюарку, яким особисто зайнялися: Володимир Бойко — голова, Микола Чечула — орг. реф., Павло Кривуляк — скарбник, Марійна Венгер — менаджер, М. Кондратенко — господар, Люїза Венгер, Аніна Чечула і Паша Кондратенко — членкині.

ЗАКІНЧИВСЯ СІМКОВИЙ ТУРНІР ШЕЙФЕР ЛІГИ

Петерсон, 10 березня. — Дев'ятий вечір футбольного сімкового турніру Шейфер Ліги не приніс більших несподіванок. Лаври першуна захопила сімка Грецького СК, яка в цьому турнірі, не зазнала жодної поразки. Минулорічні чемпіони Шейфер Ліги зайняли останнє місце. „Ч. Січ" після початкових успіхів і по втраті ключевих футболістів через контузії (Снилика, Шорта, Ферейри) не відіграла більшої ролі в другій половині турніру. В наступну п'ятницю відбудеться ще „плей оф", в якому візьмуть участь 6 перших дружин. Вислідн останнього вечора турніру:

Грецький СК — Гобокен ФК 2:2
Рома СК — „Ч. Січ" 3:0
Санта Крос — Молфета 3:0
Петерсон Д. — Пассейк 5:3
Еліз. Айріш — Айріш Ам. 3:2

КІНЦЕВА ТАБЕЛЯ ГОР ШЕЙФЕР ЛІГИ

	точки	ворота
Грецький СК	16: 2	30:8
Рома СК	13: 5	18:11
Санта Крос	12: 6	26:14
Гобокен ФК	11: 7	21:16
„Ч. Січ"	8:10	18:19
Петерсон Дов.	8:10	17:21
Пассейк СФ	8:10	13:22
Елізабет Айріш	7:11	17:17
Молфета ФК	5:13	8:20
Айріш Аме.	2:16	10:29

О. Твардовський

„ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ" — ПОРТУҐАЛЬСЬКИЙ СК 7:1

Ньюарк, 12 березня. — В черговій передостанній зустрічі сезону за мистецтво Американської Футбольної Ліги „Ч. Січ" розгромила Португальський СК високим вислідом 7:1. Завдякй тій перемозі „Ч. Січ" задержала позицію лідера групи Північ, маючи 22:4 точок і 43:16 воріт. Одинокий конкурент „Ч. Січі" на першуна „Тризуб", займає друге місце зі здобутком 18:4 точок і 39:8 воріт. „Ч. Січі" залишилися ще останні змагання з „Н. Й. Інтер" визначені на наступну неділю на площі Айронбавнд в Ньюарку. „Тризуб" має троє залеглих змагань, а разом з ними теоретичні можливості дігнати „Ч. Січ" і навіть перейняти позицію лідера, якщо січовики втратять чергові 2 точки.

В грі з португальцями українські футболісти мали гнітучу перевагу, яку цим разом наш напад відповідно використав. Героєм дня вийшов Олесь Чайка, який мав „свій день" і здобув трос воріт. Крім нього ворота для „Ч. Січі" стрілили: Л. Вільчак, Дімейн, В. Вільчак і Тирнер. Воротар М. Ніль разом з оборонцями Воробцем, Лялькою і Павлишином успішно ліквідували небезпечні вривни португальців. Віддано, як звичайно, заграв помічник Тирнер. В нападі на відмічення заслуговують, поруч Чайки, брати Вільчаки, Дімейн і „в'стнамець" Василь Каздоба.

Новоприбулий молодий Льопера зможе ввійти до складу „Ч. Січі", якщо пройде серію тренінґів для набуття, головно, кондиції.

В складі „Ч. Січі" все ще бракувало Снилика, який продовжує лікування коліна. В передмаргу аматорська дружина „Ч. Січі" програла свої змагання за Чашу стейту Ню Джерзі з футболістами Гакенсаку вислідом 0:3.

О. Твардовський

ЗАПИТАННЯ І ВІДПОВІДЬ

У ч. 4. сторінки для середньошкільників „Бриґантина", що друкується від часу до часу в київській „Молоді України", знаходимо таке запитання учнів 10-ї кляси з Черкащини і відповідь газети (подаємо без правописних змін):

„ЧУЖІ ЛИСТИ"

„Дорога „Бригантино"! Нас хвилює одне запитання, і тому вирішили звернутися до тебе за порадою. Ми, десятикласники, листуємося з ровесниками з інших шкіл. Але наші листи завжди перечитує завуч. Хіба так годиться?

УЧНІ 10 КЛАСУ.

Відповідь:

„Мабуть, самі чудово знаєте, чи можна відкривати „чужі" листи, читати думки, серця і душі, зазирати у вікно до сусідів. Адже є такі загальновідомі речі, які заборонено робити. З усіх точок зору — моральної, етичної, психологічної і взагалі — людської".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

СУБОТА, 18-го БЕРЕЗНЯ 1967 р.

ПЛАІНФІЛД, Н. Дж. Місячні збори Т-ва І. Франка — 372 Відд. о год. 6:30 веч. в Ігл Гол. 210 Черч вул. Проситься чл. прибути на збори. — Софія Лонишин, рек. секр.

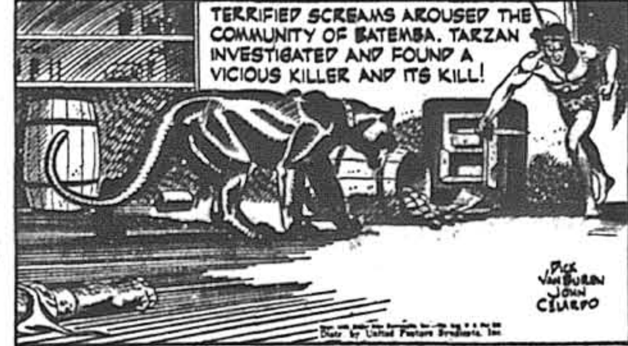
НЕДІЛЯ, 19-го БЕРЕЗНЯ 1967 р.

КАРТЕРЕТ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 342 Відд., о год. 1:30 по пол. в клясі ч. 2 при церкві св. Димитрія. — Секретар.

БЕТЛЕГЕМ, Па. Місячні збори Б-ва св. Димитрія — 288 Відд., о год. 12:30 по пол. в Укр. Амер. Гор. Клюбі, 817 Lynn Ave. Просяться членів прибути. — А. Данилюк, предс., В. Загвдоський, кас., Д. Мушастий, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн. Збирання вкладок і місячні збори 370 Відд. о год. 12:00 дня. Проситься членів річних і місячних платних, прийти й вирівняти вкладки. Кожний член був повідомлений, щоб додати 10 ц. до своїх вкладок. Такі чл., які не вирівнюють свою залеглість до Відділу, будуть суспендовані. Члени, які є суспендовані, повинні вирівняти свою залеглість. — В. Гіна, секр.

ТАРЗАН Ч. 5779. Зудар!

Жахливі крики неслися по селі Бетембі. Тарзан стежив і знайшов дикого вбивника і його жертву!

Була хвилина напруженої мовчанки... А тоді два дикі вороги зударилися!